

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	1
Kasvatus- ja opetuslautakunta	147	26.11.2024	5	

6009-2024 (02 02 00, 00 01 02, 02 02 02)

Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuuden toimintasuunnitelman ja palvelusuunnitelmien hyväksyminen vuodelle 2025

Tiivistelmä:

Kasvatus- ja opetuslautakunnalle ja edelleen kaupunginhallitukselle tuodaan valtuuston päätöksen 11.11.2024 § 167 perusteella muutetut kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuuden toimintasuunnitelma, talousarvio ja palvelusuunnitelmat vuodelle 2025.

Kasopelk § 147

Talouspäällikkö Jaana Seikkula ja vs. kehittämispäällikkö Jaana Kilpinen
18.11.2024:

Kasvatus- ja opetuslautakunta teki päätöksen esityksestä vuoden 2025 talousarvioksi kokouksessaan [24.9.2024 § 119](#) (diaari 6009-2024). Esityksessä palvelukokonaisuuden käyttötalouden ulkoinen toimintakate (netto) oli 307.790.000 euroa.

Kaupunginvaltuusto päätti Turun kaupungin talousarvioehdotuksesta 2025 ja taloussuunnitelmaehdotuksesta 2025-2027 kokouksessaan [11.11.2024 § 167](#) siten, että kasvatus- ja opetuslautakunnan esitykseen lisättiin 1,5 milj. euroa opetusresurssin vahvistamiseen ja oppilaiden tukeen. Tämä pitää sisällään perusopetuksen valinnaisainerakenteen käyttöönoton jatkamisen, johon kohdistettiin lisäyksestä 0,1 milj. euroa. Ammatillisen koulutuksen lähiopetuksen turvaamiseksi talousarvioon lisättiin 0,4 milj. euroa. Lisäksi peruskouluissa tehtävään nuorisotyöhön lisättiin 0,3 milj. euroa.

Talousarvion jatkovalmistelua on tehty yhteistyössä nuorisopalvelujen kanssa, ja nuorisotyön resursointi on tarkoituksenmukaisinta toteuttaa nuorisopalvelujen toimesta. Toimintaan kohdennettu määräraha esitetään siirrettäväksi nuorisopalveluille (kulttuuri- ja nuorisolautakunta) vuoden 2025 ensimmäisen osavuositarkistuksen yhteydessä.

Kaupunginvaltuuston hyväksymä ulkoinen toimintakate (netto) oli kasvatus- ja opetuslautakunnan osalta 303.801.000 euroa. Nettotoimintakate sisältäen myös sisäiset erät on 391.516.000 euroa. Investointiehdotukseen ei tullut muutoksia.

Taloussuunnitelman vastuualue antaa palvelukokonaisuuksille ohjeet vuoden 2025 talousarvioon sisältyvien käyttösuunnitelmien ja määrärahajakojen tarkistamisesta vastaamaan kaupunginvaltuuston päätöksiä. Lautakuntien tulee päättää määrärahojen kohdentamisesta 13.12.2024 mennessä.

Toimialojen tulee valmistella tarkistukset toimintasuunnitelmaan ja palvelusuunnitelmiin siten, että lautakunnat voivat hyväksyä ne viimeistään 13.12.2024. Toimintasuunnitelmat tuodaan kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi 19.12.2024.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	2
Kasvatus- ja opetuslautakunta	147	26.11.2024	5	

Liite 1	Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuuden toimintasuunnitelma 2025
Liite 2	Talousarvio, käyttötalous muutoksineen 2025
Liite 3	Talousarvio, investoinnit 2025
Liite 4	Henkilöstösuunnitelma 2025
Liite 5	Varhaiskasvatuksen palvelusuunnitelma 2025
Liite 6	Perusopetuksen palvelusuunnitelma 2025
Liite 7	Ruotsinkielisen kasvatuksen ja opetuksen palvelusuunnitelma 2025
Liite 8	Lukiokoulutuksen palvelusuunnitelma 2025
Liite 9	Ammatillisen koulutuksen palvelusuunnitelma 2025

Kasvatus- ja opetusjohtaja Timo Jalonen:

Ehdotus	Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää hyväksyä edellä esitetyn talousarvion vuodelle 2025 sekä toiminta- ja palvelusuunnitelmat vuodelle 2025. Tämän lisäksi kasvatus- ja opetuslautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että peruskouluissa tehtävään nuorisotyöhön kohdistettu 0,3 miljoonan euron määrärahalisäys siirretään kulttuuri- ja nuorisolautakunnalle vuoden 2025 aikana.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

noud Kasvatus ja opetus, ammatillinen koulutus
noud Kasvatus ja opetus, lukiokoulutus ja yleissivistävä aikuiskoulutus,
noud Kasvatus ja opetus, perusopetus
noud Kasvatus ja opetus, varhaiskasvatus
esi Kaupunginhallitus
tpv Konsernihallinto, talousohjaus
noud Svenskspråkig fostran och undervisning
tpv Jalonen Timo
tpv Seikkula Jaana

Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuus

Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuuden toimintasuunnitelma 2025**Kasvatus- ja opetuslautakunta****Kuvaus toiminnasta**

Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuuden tavoitteena on toteuttaa korkeatasoisia ja laadukkaita kasvatus- ja opetuspalveluja kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian sekä pormestariohjelman mukaisesti. Laadukkaan kasvatuksen ja opetuksen perustana on henkilöstö, joten sen osaamista vahvistetaan ja osaamisen kehittämiseen kohdennetaan resursseja.

Varhaiskasvatusta järjestetään kaupungin omissa päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja avoimena varhaiskasvatuksena. Kaupungin ohjaamaa ja valvomaan yksityistä varhaiskasvatusta hankitaan pääsääntöisesti palvelusetelillä. Yksityiset palveluntuottajat tuottavat varhaiskasvatusta päiväkodeissa, ryhmäperhepäivähoitoa ja perhepäivähoitoa. Esiopetusta järjestetään päiväkodeissa ja koulujen yhteydessä. Esiopetusta ostetaan myös yksityisiltä palveluntuottajilta.

Perusopetusta järjestetään perusopetuslain ja opetussuunnitelman mukaisesti oppivelvollisille. Turun kaupungissa on erikoisluokkatoimintaa mm. kielissä, matematiikassa, liikunnassa, musiikissa ja kuvataiteessa.

Perusopetuksen järjestämisessä keskeistä on lähikouluperiaatteen toteutuminen, joka näkyy esimerkiksi uusien koulurakennusten sijoittamisessa asuinalueille. Tämä vähentää merkittävästi koulukuljetusten määrää ja vaikuttaa osaltaan lasten ja nuorten hyvinvointiin.

Lukiokoulutusta järjestetään lukiolain ja opetussuunnitelman mukaisesti. Lukiokoulutusta annetaan suomenkielisenä Turun kaupungin viidessä päivälukiossa sekä Turun iltalukiossa, ruotsinkielisenä Katedralskolan i Åbossa ja englanninkielisenä Turun kansainvälisessä koulussa. Erityinen koulutustehtävä Turun lukioilla on Kerttulin lukiossa (urheilu- ja ICT-linjat), Puolalanmäen lukiossa (musiikkilinja), Turun klassillisessa lukiossa (ilmaisulinja) ja Turun Suomalaisen Yhteiskoulun lukiossa (meri- ja luonnontiedelinjat) sekä lisäksi Turun Normaalikoulussa (IB-linja).

Ammatillinen koulutus (Turun ammatti-instituutti) tarjoaa perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintokoulutusta sekä niiden osia ja muuta koulutusta suomeksi. Ruotsiksi tarjotaan kahta perustutkintokoulutusta. Turun ammatti-instituutille on myönnetty tutkinnon järjestämislupa myös englanninkieliseen ravintola- ja catering-alan perustutkintoon sekä pudistuspalvelualan tutkintoon. Lisäksi ammatillinen koulutus tarjoaa tutkintoon valmentavaa koulutusta, aikuisten perusopetusta ja vankilaopetusta.

Yhteistyössä Axxellin kanssa toteutetaan ruotsinkielistä lähihoitajakoulutusta sekä urheiluopisto Vierumäki Oy:n kanssa liikuntaneuvojakoulutusta. Palvelualue on myös seudun suurin oppisopimuskoulutusten solmija.

Turun työväenopistoissa tarjotaan vapaan sivistystyön lain mukaisesti opetusta suomeksi ja muilla kielillä Turun suomenkielisessä työväenopistossa ja Åbo svenska arbetarinstitutissa ruotsin kielellä.

Turussa toimii lisäksi muita koulutuksen järjestäjiä, jotka tarjoavat perusopetusta tai toisen asteen opetusta ja osaltaan tukevat kaupungin koulutustehtävää. Yhteistyö turkulaisten korkeakoulujen kanssa on tiivistä.

Toimintaympäristön muutokset

Toimintaa rahoitetaan kaupungin omin varoin ja valtion-osuuksilla. Taloudellisten resurssien riittävyyden ja kohdentamisen haasteina kasvatus- ja opetuspalveluja järjestettäessä ovat kaupunginosien eriarvoistuminen ja väestörakenteen alueelliset muutokset. Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuus on valtakunnallinen ongelma ja se vaikeuttaa perustehtävän toteuttamista.

Kaupungin asukasluvun ennustetaan jatkavan kasvuaan etenkin maahanmuuton seurauksena. Tämä tulee lisäämään kasvatuksen ja opetuksen palveluiden kysyntää oppilas- ja opiskelijamäärien kasvaessa etenkin perusopetuksessa ja toisella asteella. Alueen työllisyystilanne sekä työvoima- ja elinkeinouudistus vaikuttavat asukasluvun kasvun lisäksi ammatillisen koulutuksen kysyntään.

Kouluja ja päiväkoteja peruskorjataan edelleen laajasti, jonka seurauksena moni koulu ja päiväkotitoiminta joutuu väistötiloissa myös lukuvuosina 2024–2025 ja 2025–2026. Peruskorjaukset ja niistä mahdollisesti aiheutuvat väistöratkaisut nostavat merkittävästi palvelukokonaisuuden kustannuksia. Toimivien tilojen puute ja korjaustarve vaikuttavat arjen sujuvuuteen aina varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle.

Huonokuntoisia koulu- ja päiväkotirakennuksia korvataan myös uudisrakennuksilla. Osa rakennuksista tulee olemaan monitoimitaloja, jotka mahdollistavat varhaiskasvatus- ja opetuspalvelujen tarjoamisen samoissa tiloissa alueen asukkaiden hyvinvointia tukevien muiden palvelujen, kuten esimerkiksi kirjasto- ja liikuntapalvelujen, kanssa. Tiloihin rakennettavien oppimisympäristöjen tulee vastata niin erilaisten lasten ja nuorten tarpeisiin kuin uusille rakennuksille asetettuihin ympäristö-

energiansäästö- ja turvallisuusvaatimuksiinkin. Tavoitteena on, että tilat ovat monikäyttöisiä ja mahdollistavat esimerkiksi lasten ja nuorten harrastus- ja kerhotoiminnan iltaisin päiväkotien ja koulupäivän jälkeen. Tiloja suunnitellaan yhdessä päiväkotien ja koulujen henkilöstön, rakennuttajien sekä kaupungin ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Turun ammatti-instituutin uuden TAITO-kampuksen hankesuunnittelu ja rakentaminen etenee osana Kupittaaan kärjen kehittämishanketta. Kampuksen toimintaympäristöä ja -kulttuuria suunnitellaan yhteistyössä koulutusyksiköiden ja yhteisten palveluiden kanssa.

Perusopetuksen valinnaisainetarjontaa on arvioitu uudelleen ja tarjontaa yhdenmukaistettu koulujen välillä. Painotusopetuksen uusi jäsennellympi valinnaisainerakenne otetaan käyttöön 1.8.2025 alkaen. Oppilaalle tarjottavien painotuspolkujen teemat ovat: Taiteet ja luovuus, liikunta ja hyvinvointi, kielet ja vaikuttaminen ja tiede ja teknologia.

Tarve on edelleen kehittää toimivia malleja tehdä yhteistyötä Varsinais-Suomen hyvinvointipalveluiden kanssa. Työtä tehdään erityisesti osana eri kouluasteiden yhteisöllisen opiskeluhuollon alueellisten toimintamallien kehittämistä.

Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuus sekä erityisesti ammatillinen koulutus tekee tiivistä koulutus- ja oppimisympäristöyhteistyötä alueen yritysten ja korkeakoulujen kanssa vastatakseen työelämän osaamistarpeisiin alueen elinvoimaisuuden vahvistamiseksi. Ammatillisella koulutuksella on keskeinen rooli työvoima- ja elinkeinouudistuksen (TE2025) toteuttamisessa. Erityistä huomiota kiinnitetään alueen toisen asteen oppilaitosten yhteistyöhön, jotta työllisyysalueen työvoiman osaamistarpeisiin pystytään vastaamaan tehokkaasti. Voidakseen täysimittaisesti toteuttaa tarvittavaa koulutusta on rahoitus sitä varten osoitettava kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuudelle.

Kansainvälisyys otetaan huomioon kaikilla palvelualueilla mm. kieliluokka- ja kielikylytoimintaa uudistamalla sekä lisäämällä erilaisia mahdollisuuksia opiskella vieraita kieliä. A1-kielen (englanti, saksa, ranska, ruotsi) opetus aloitetaan jo perusopetuksen ensimmäisellä luokalla. Kansainvälisen koulun opetustoiminta siirtyy elokuussa-25 Turun yliopistolta kaupungin ylläpidettäväksi. Uusi kansainvälinen koulu valmistuu tammikuussa 2026. Turun ammatti-instituutti on saanut järjestämisluvan kahden englanninkieliseen ammatilliseen tutkintoon ja pystyy näin vastaamaan entistä paremmin muunkielisen väestön koulutustarpeisiin. Uusia englanninkielisiä järjestämislupia haetaan ja kansallisen englanninkielisen ylioppilastutkinnon mahdollistamista edistetään yhdessä

Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuus

muiden suurten kaupunkien kanssa. Muuta kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvien oppilaiden ja opiskelijoiden määrä on voimakkaassa kasvussa kaikilla kouluasteilla.

Digitaalisen opetuksen laajentaminen vaatii edelleenkin uusia investointeja uudenlaisiin tiloihin, laitteisiin ja opettajien koulutukseen. Tietoturvallisen toimintaympäristön varmistamiseksi turvataan henkilökohtaisten laitteiden riittävä määrä niin henkilöstölle kuin oppilaille ja opiskelijoillekin. Kasvatuksen ja opetuksen tietojärjestelmiä kehitetään voimakkaasti muiden suurten kaupunkien kanssa, ja Turku on mukana DigiOne- ja eVaka-verkoston hankkeissa. Oppilas- ja opiskelijalaitteet sekä eVaka ovat siirtyneet jatkuvaksi palveluksi ja osaksi normaalia toimintaa. Edelleen eVaka-palvelua kehitetään vastaamaan aina paremmin kaupungin, asiakkaiden ja käyttäjien tarpeita. DigiOnessa perusopetuksen versiota palvelusta kehitetään ja 2025 tavoitteena on saada palvelusta ensimmäinen tuotantokelpoinen versio sekä aloitettua käyttöönoton toimet.

Toiminnan kehittämissuunnitelma ja strategiset painopisteet

Kaupungin johtamisjärjestelmän muutos "Pormestarien Turku" -malliin vuonna 2021 vaikuttaa kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuuden vuoden 2025 kehittämissuunnitelmaan ja painopisteisiin. Strategiset tavoitteet on linkitetty Pormestariohjelman linjauksiin. Pormestariohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi on käynnistetty mm. Osaamisen ja Yhteisöllisyyden kärkihankkeet, joiden osana suurin osa kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuuden kehittämisestä tapahtuu. Samoin vuoden 2022 alussa hyväksytyssä kaupunkistrategiassa on kasvatusta ja opetusta koskevia tavoitteita. Uusi pormestariohjelma käynnistyy syksyllä 2025.

Tavoitteena on, että kaupunki siirtyy vahvemmin ihmiskeskiseen ja ilmiökeskeiseen palveluiden kehittämiseen ja tuottamiseen. Vuonna 2022 käynnistyi nuorten palveluiden kokonaisuuden kehittäminen ja vuonna 2023 käynnistyi Lasten ja nuorten horisontaalinen palvelukokonaisuus. Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuuden toimenpiteet ja tavoitteet kytkeytyvät tähän poikkihallinnolliseen kokonaisuuteen. Palvelualueet ottavat myös omista palvelusuunnitelmissaan ja toimintansa suunnittelussa huomioon poikkihallinnollisen ja yhteisvaikuttavan kehittämisen.

Osaamisen kärkihankkeessa jatketaan toimenpiteitä kaupungin Osaamisen vision tulevaisuudessa vuonna 2040 tarvittavasta osaamisesta saavuttamiseksi. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa alueen osaamista, hyödyntää olemassa olevaa osaamispotentiaalia

täysmittaisesti ja samalla parantaa kaupungin reagointikykyä vastata työmarkkinoiden ja elinkeinoelämän osamistarpeisiin. Tavoitteena on Turun kehittäminen kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimaisena ja pitovoimaisena opiskelu- ja korkeakoulu-kaupunkina. Kasvatuksen ja opetuksen laadun ja palvelutason arvioimiseksi määritellään painopisteet ja mittaristo.

Osaamisen kärkihankkeessa valmistuu kesään-25 mennessä Maan parhaan oppimispolun kehittämissuunnitelma, johon kirjataan kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuuden keskeiset kehittämisen tulevien vuosien suuntaviivat. Sen tekemiseen ovat vuosina 2023–24 osallistuneet kaikkien kasvatuksen ja opetuksen palvelualueiden johdon, opetus- ja ohjaushenkilöstön, oppilaiden ja opiskelijoiden edustajat.

Osaamisen kärkihankkeen toimenpiteinä käynnistetään kaikilla kasvatuksen ja opetuksen palvelualueilla toimenpiteet lukutaidon ja koulusegregaation vaikutusten vähentämiseksi, vahvistetaan perustaitoja ja monikielisten lasten ja nuorten opintopolkua sekä kehitetään oppimisen tuen käytäntöjä ja toimeenpannaan oppimisen tuen strategioiden toimenpiteet huomioiden lainsäädännön muutokset. Kehittämistyön taustalla ovat uusimmat lasten ja nuorten oppimistulosten ja etenkin lukutaidon heikentymisestä sekä koulujen kasvavasta eriarvoistumiskehityksestä kertovat tutkimustulokset sekä kaikilla kouluasteilla kasvaneet tuen tarpeet. Perusopetuksen painotusopetuksen valinnaisainerakenteen käyttöönottoa jatketaan syksyllä 2025 asteittain tasa-arvorahaa saavissa kouluissa lähiökoulujen vetovoiman ja tasa-arvoisten oppimispolkujen turvaamiseksi sekä eriytymisen purkamiseksi.

Lasten ja nuorten sekä opetus- ja ohjaushenkilöstön hyvinvoinnin edistäminen ja yhteisöllisen toimintakulttuurin vahvistaminen kaikilla kasvatuksen ja opetuksen palvelualueilla ovat palvelukokonaisuuden kehittämisen keskiössä ja osa Yhteisöllisyyden kärkihankkeen toimintaa. Työtä tehdään erityisesti yhteisöllisen opiskeluhuollon koulu- ja oppilaitoskohtaisten sekä alueellisten toimintamallien kehittämiseksi. Koska kasvatus ja opetus ei yksin pysty vastaamaan kaikkiin lasten, nuorten ja heidän perheidensä tuen tarpeisiin ja haasteisiin, yhteistyötä muiden palvelukokonaisuuksien sekä mm. Varsinais-Suomen hyvinvointialueen, ankkuripoliisin ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa tiivistetään entisestään.

Uusimpien kouluterveyskyselyjen ja Move!-mittausten tulosten sekä harrastustoimintaa koskevien kartoitusten mukaan kasvava määrä turkulaisista lapsista ja nuorista liikkuu koulupäivän aikana ja vapaa-ajalla terveyden ja hyvinvoinnin ylläpidon näkökulmasta huolestuttavan vähän. Tästä syystä liikettä ja liikunnallista toimintaa

Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuus

lisätään päiväkotij- ja koulupäivien yhteyteen sekä vahvistetaan 7.-luokalta alkavaa Urheilijan polkua. Lisäksi pyritään lisäämään lapsille ja nuorille suunnattua harrastus- ja kerhotoimintaa koulutiloissa sekä koulujen pihalueilla koulupäivän jälkeen. Jotta olemassa olevia lasten ja nuorten liikunta- ja harrastustoiminnan resursseja voitaisiin kohdentaa parhaalla mahdollisella tavalla, kehitetään uudenlaisia palvelumalleja tiiviisti yhdessä mm. liikunta-, kulttuuri-, kirjasto-, tila- ja nuorisopalveluiden sekä harrastustoimintaa tarjoavien seurojen kanssa.

Lounais-Suomen poliisin tilastojen perusteella tarve kehittää ennaltaehkäiseviä toimia yhteistyössä koulujen ja oppilaisten kanssa lasten ja nuorten häiriökäyttäytymiseen puuttumiseen, jengiytymisen ehkäisemiseen sekä jo rikoksilla ja väkivallalla oireilevien nuorten auttamiseen on kasvanut Turun seudulla merkittävästi. Uusimpien kouluterveyskyselyn tulosten mukaan myös yhä useampi nuori kokee kiusaamista. Kaikilla kouluasteilla kehitetään, kokeillaan ja otetaan käyttöön toimiviksi arvioituja malleja vähentää lasten ja nuorten kokemaa yksinäisyyttä ja koulupoissaoloja sekä ehkäistä kiusaamista, syrjintää, häirintää, häiriökäyttäytymistä ja väkivaltaista käytöstä. Lisäksi vahvistetaan opetus- ja ohjaushenkilöstön turvallisuusosaamista sekä koulujen ja oppilaitosten turvallisuuskulttuuria.

Perusopetuksessa tehtävän nuorisotyön roolia kouluhyvinvoinnin tukemiseksi laajennetaan, vaikka resurssit tähän työhön onkin varattu Lasten ja nuorten muutoshankkeelle. Palveluita kehitetään alueellisesti ja niiden vaikuttavuutta seurataan mm. hyödyntämällä eri tietovarastoista saatavaa lasten ja nuorten hyvinvoinnista kertovaa tietoa.

Opetus- ja ohjaushenkilöstön pedagogista osaamista, tieto- ja viestintätekniikan valmiuksia sekä työelämäyhteyksiä vahvistetaan kaikilla palvelualueilla ja henkilöstöä tuetaan omaehtoiseen oman osaamisensa kartuttamiseen. Samalla kehitetään oppimisympäristöjä ottamalla huomioon opetuksen ja varhaiskasvatuksen digitalisaation mukana tuomat uudistukset sekä opetussuunnitelmista nousevat toimintakulttuurin muutokset ja kehittämistarpeet. Kehittämissyhteistyötä tehdään tiiviisti eri sidosryhmien kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Kaikilla palvelualueilla tavoitteena on tarjota monikielisille oppijoille riittävästi oikeanlaisia suomen ja ruotsin kielen opintomahdollisuuksia, mikä osaltaan tukee maahanmuuttajien kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Opetuksen tueksi kehitetään etenkin perusopetuksessa erilaisia ohjaus- ja tukipalveluita, jotta oppiminen ja kotoutuminen mahdollistuvat.

Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuus

Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuus vahvistaa niin lasten ja nuorten kuin myös oman henkilöstönsä kansainvälisyyttä ja monikulttuurisuutta tarjoamalla omissa oppilaitoksissaan mahdollisimman laajan kielivaihtokorin, uudistamalla kielikylpy- ja kielirikasteista opetusta ja kasvatusta sekä tukemalla koulujen globaalikasvatusta. Lasten ja nuorten yksilöllisyyden ja erilaisuuden hyväksymistä ja arvostamista edistetään.

Kotien kanssa tehtävä yhteistyö on osa perustyötä sekä varhaiskasvatuksessa että kaikilla kouluasteilla ja sitä edistetään kaikin mahdollisin keinoin. Kehittämisen painopisteenä on etenkin toimivien yhteistyömuotojen löytäminen monikielisten perheiden kanssa tehtävään yhteistyöhön. Kasvatus ja opetus valmistelee yhteistyössä kotouttamispalvelujen kanssa kotouttamiskokeilun, jonka tavoitteena on ehkäistä segregatiota tarjoamalla erityisesti vanhemmille, joilla on heikko suomen tai ruotsin kielien taito mahdollisuus tutustua varhaiskasvatus- ja peruskouluikäisten lastensa varhaiskasvatus- ja koulutyöhön. Kokeilun tarkoituksena on tukea vanhempien kielien ja viestintätaitojen, matemaattisten perustaitojen sekä suomalaisessa yhteiskunnassa tarvittavien taitojen oppimista tähdäten kotoutumiseen. Osana kokeilua voidaan perheiden kanssa kouluissa solmia lapsille ns. oppisopimuksia, joiden tarkoituksena on varmistaa koko perheen sitoutuminen vuotuisiin oppimistavoitteisiin koulussa. Oppimistavoitteita seurataan yhdessä opettajan, lasten ja vanhempien kanssa. Kokeilu toteutetaan 1–2 koulussa ja sille haetaan ulkopuolista rahoitusta.

Koska alueella on erityisesti tarvetta tekniikan alan osaajista, on yhtenä strategisena painopisteenä STEAM Turku -toiminta kaikilla kouluasteilla lasten ja nuorten kiinnostuksen lisäämiseksi luonnontieteiden ja matematiikan oppimista ja jatko-opiskeluja kohtaan. STEAM Turku -toiminnan aikana syntyneiden hyvien käytäntöjen levittämistä kouluihin sekä opetushenkilöstön kouluttamista toimintamallien käyttöön jatketaan kesään 2025. Tämän jälkeen arvioidaan, miten toiminta palvelualueilla jatkuu ja mitkä ovat palvelualueiden STEAM Turku 2 -toiminnan tulevat painopisteet.

Turku on maailmanlaajuisesti ilmastopolitiikan edelläkävijä. Kestävän ilmaston ja energian toimintasuunnitelma (kv 11.6.2018 § 142) ohjaa kaupunkikonsernin toimia ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja varautumiseksi. Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuus vastaa omassa toiminnassaan ilmastosuunnitelman tavoitteisiin ja luo valmiuksia kestäväan elämäntapaan ja vähähiiliseen talouteen. Arjen ilmasto- ja kestävyyskasvatuksen vahvistamiseksi kehitetään koulujen toimintakulttuuria ja oppimisympäristöjä sekä osallistetaan oppilaita. Työn tukena ovat vuonna 2024 päättyneiden perusopetuksen ja toisen asteen kehittämisprojektien tuloksena syntyneet kestävyys- ja ilmastokasvatuksen tiekartat ja toimintasuunnitelmat. Ilmastotavoitteita edistetään etenkin suunniteltaessa uusia päiväkotia ja koulurakennuksia ja peruskorjattaessa vanhoja.

Lisäksi kasvatus ja opetus on sitoutunut Agenda 2030 toteuttamiseen ja yhteiskuntasitomukseen 2050.

Toiminnan tavoitteet

Pormestariohjelman toimenpiteet

Teema: Hyvinvoinnin edistäminen ja palveluiden kehittäminen – Hyvinvoiva Turku

Nro	Tavoite	Talousarvio 2025
23	Laajennetaan peruskoulun erikoisluokkatointia. Lisätään kielipainotteisen varhaiskasvatuksen tarjontaa.	Toteutetaan lautakunnan 2/2024 päätöksen mukaisesti. Varhaiskasvatuksessa kehitetään yhteistyötä Turun yliopiston kanssa, jolloin yliopiston opiskelijat pitävät esiopetusryhmissä kielisuihkutusta/interventioita; espanja, saksa ja ranska.
24	Selvitetään varhaiskasvatushenkilöstön mahdollisuudet täydennyskoulutukseen.	Jatketaan toimenpiteitä tukea varhaiskasvatuksen henkilöstön osallistumista tutkimukseen johtavaan koulutukseen kaupunginhallituksen päätöksen (Kh 19.12.2022 § 521) mukaisesti. Varhaiskasvatusta ja sen erilaisia työllistymismahdollisuuksia tehdään tunnetuksi työllisyysvalmentajien sekä OMA-valmentajien ja muiden asiakastyötä tekevien kanssa, lisäksi kehitetään viestintää. Tuetaan varhaiskasvatuksen henkilöstön osallistumista täydennyskoulutukseen.
25	Turku on Suomen paras toisen asteen kouluttaja. Jokainen nuori valmistuu vähintään 2. asteen tutkintoon. Selvitetään lukiokoulutuksen laajentamista, jotta entistä useammalla turkulaisnuorella on mahdollisuus lukio-opintoihin Turussa.	Turun ammatti-instituutin palveluverkkotyö ja Taito-kampuksen rakentaminen ovat käynnissä. Kouluissa huolta aiheuttavien oppilaiden tilannetta sekä toisen asteen läpisyä seurataan säännöllisesti osana oppivelvollisuuden toteuttamista.
26	Työskennellään tinkimättä turvallisen koulunkäynnin eteen mm. ehkäisten koulukiusaamista ja -väkivaltaa.	Toimintamalli käytössä ehkäistä kiusaamista, syrjintää, häirintää, häiriökäyttäytymistä ja väkivaltaista käytöstä

Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuus

Nro	Tavoite	Talousarvio 2025
		varhaiskasvatuksessa ja kaikilla kouluasteilla. Koulujen ja oppilaitosten turvallisuutta edistävät työkalut ovat käytössä.
27	Vahvistetaan oppilaiden oppimisen tukea ja oppilashuoltoa. Huolehditaan ns. positiivisen diskriminaation rahoituksesta tavoitellen jatko-opinnot mahdollistavan kielitaidon oppimista kaikille. Vahvistetaan vanhempien ja oppilaiden osallisuutta koulupolkuun.	Oppimisen tuen strategioiden sekä yhteisöllisen opiskelu- huoltosuunnitelman toteutumista tukevat toimintamallit ovat käytössä eri kouluasteilla ja niiden toteutumista seurataan säännöllisesti. Jatketaan positiivisen erityiskohtelun rahoituksella tehtävien toimien toteuttamista sekä seurataan uudistetun rahoitusmallin vaikuttavuutta.

Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuus

Talousarviolausekkeet

Toimielin	Lauseke	Vaikutus käyttötalous/ investointiosaan, 1 000 €
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Esiopetuskokeilun päättymisen.	-500
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Harkinnanvaraisten koulutusten, matkojen ja tilaisuuksien vähentäminen.	-200
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Perusopetuksen ryhmäkokojen tarkastelu.	-1 100
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteen tarkastelu.	-750
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Varhaiskasvatuksen käyttöasteen kasvattaminen ja huoltajien parempi poissaoloista ilmoittaminen.	-400
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Varhaiskasvatuksen täyttöasteen kasvattaminen, ml. palvelusetelikäytön väheneminen.	-400
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Temporelta hankittujen palveluiden vähentäminen.	-600
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Palvelusetelin indeksijäädytys.	-500
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Varhaiskasvatuksen tukitoimintojen järjestelytavan tarkastelu.	-300
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Palvelusetelin käytön väheneminen ikäluokkien pienentyessä alle 3-vuotiaiden osalta.	-400
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Kunnallisen päivähoiton käytön väheneminen ikäluokkien pienentyessä erityisesti alle 3-vuotiaiden osalta.	-900
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Henkilöstösidoista erien vähennys.	-150
Kasvatus- ja opetuslautakunta	TAI / Taitaja 2025 -kilpailuihin osallistumisessa ulkoisen rahoituksen hyödyntäminen toimintakuluja vähentäen.	-250
Kasvatus- ja opetuslautakunta	TAI / hankintojen vähentäminen.	-230
Kasvatus- ja opetuslautakunta	TAI / palvelujen ostojen vähentäminen.	-180
Kasvatus- ja opetuslautakunta	TAI / opetuksen vähentäminen.	-150
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Suomenkielisen varhaiskasvatuksen toimintarakenteen tarkastelu.	-200
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Suomenkielisen perusopetuksen toimintarakenteen tarkastelu.	-200
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Ruotsinkielisen perusopetuksen toimintarakenteen tarkastelu.	-50
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Suomenkielisen lukiokoulutuksen toimintarakenteen tarkastelu.	-50
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Ammatillisen koulutuksen toimintarakenteen tarkastelu.	-400
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Koululaislipputulot ja koululaisten ilmaiset kuljetukset koulupäivän aikana, siirretään sisäiseksi eräksi.	-1 000
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Opetusresurssin vahvistamiseen ja oppilaiden tukeen +1,5 M€. Pitää sisällään perusopetuksen valinnaisainerakenteen käyttöönoton (0,1 M€) jatkamisen, erityisesti eriytyneillä alueilla.	1 500
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Peruskouluissa tehtävään nuorisotyöhön, joka koordinoidaan lasten ja nuorten muutoshankkeen kautta huomioiden yhteisvaikuttavuus.	300
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Ammatillisen koulutuksen lähiopetuksen turvaaminen.	400

Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuus

Talouden tavoitteet

Käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot, 1 000 € (ulkoiset erät)

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Käyttötalousosa sitovuustaso toimintakate	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 muutoksin	Talousarvio 2025
Toimintatulot	25 509	22 379	27 917
Valmistus omaan käyttöön	24		
Toimintamenot	320 459	313 873	331 718
TOIMINTAKATE	-294 927	-291 494	-303 801
Muutos-%		-1,2 %	4,2 %

Käyttötalouden toimintatulot ja -menot yhteensä, 1 000 € (ulkoiset ja sisäiset erät)

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Käyttötalousosa	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 muutoksin	Talousarvio 2025
Toimintatulot	25 670	22 439	27 997
Valmistus omaan käyttöön	24		
Toimintamenot	403 301	399 808	419 513
TOIMINTAKATE	-377 608	-377 369	-391 516
Muutos-%		-0,1 %	3,7 %

Investointien määrärahat ja tuloarviot, 1 000 €

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Investointiosa sitovuustaso brutto	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 muutoksin	Talousarvio 2025
Investointimenot	2 778	5 880	1 210
Rahoitusosuudet			
Luovutustulot			
NETTO	-2 778	-5 880	-1 210
Muutos-%		111,7 %	-79,4 %

Talousarvio 2025 - ulkoiset erät

Kasvatus- ja opetuslautakunta

	Tilinpäätös 2023	Ennuste 2024	Talousarvio 2024 muut.	Talousarvio 2025
1.000€				
TOIMINTATUOTOT	25 592	26 708	22 379	27 917
Myyntituotot	11 741	14 619	11 442	15 980
Maksutuotot	6 178	5 972	5 975	6 388
Tuet ja avustukset	7 092	5 681	4 289	5 361
Muut toimintatuotot	580	435	673	188
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	24	16		
TOIMINTAKULUT	321 519	327 038	312 438	331 718
Henkilöstökulut	215 056	219 036	213 663	221 716
Palvelujen ostot	81 891	83 239	75 974	83 645
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	13 333	14 023	12 092	15 437
Avustukset	9 523	8 315	9 117	8 657
Muut toimintakulut	1 716	2 425	1 591	2 263
TOIMINTAKATE	-295 747	-300 314	-290 059	-303 801

Ed. vuoden muutos
Ennuste 2024 -
Tilinpäätös 2023

Vuosimuutos
Talousarvio 2025 -
Ennuste 2024

1 116	4,4 %	1 209	4,5 %
2 878	24,5 %	1 361	9,3 %
-206	-3,3 %	416	7,0 %
-1 411	-19,9 %	-321	-5,6 %
-145	-25,0 %	-247	-56,8 %
-8	-32 %		-- %
5 519	1,7 %	4 680	1,4 %
3 980	1,9 %	2 680	1,2 %
1 348	1,6 %	406	0,5 %
690	5,2 %	1 414	10,1 %
-1 208	-12,7 %	342	4,1 %
709	41,3 %	-162	-6,7 %
-4 568	-1,5 %	-3 487	-1,2 %

Varhaiskasvatuksen palvelualue

	Tilinpäätös 2023	Ennuste 2024	Talousarvio 2024 muut.	Talousarvio 2025
1.000€				
TOIMINTATUOTOT	8 210	9 423	6 227	8 802
Myyntituotot	1 132	3 732	821	3 037
Maksutuotot	5 076	4 776	4 769	5 074
Tuet ja avustukset	1 974	913	637	631
Muut toimintatuotot	28	2	0	60
TOIMINTAKULUT	123 840	123 486	118 247	123 451
Henkilöstökulut	65 968	67 900	66 474	68 676
Palvelujen ostot	46 532	45 385	41 341	44 047
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 439	1 476	1 038	1 622
Avustukset	9 403	8 210	9 080	8 586
Muut toimintakulut	499	514	314	520
TOIMINTAKATE	-115 474	-114 063	-112 020	-114 649

Ed. vuoden muutos
Ennuste 2024 -
Tilinpäätös 2023

Vuosimuutos
Talousarvio 2025 -
Ennuste 2024

1 213	14,8 %	-621	-6,6 %
2 600	229,7 %	-695	-18,6 %
-300	-5,9 %	298	6,2 %
-1 062	-53,8 %	-282	-30,9 %
-25	-91,1 %	58	2360,0 %
-354	-0,3 %	-35	0,0 %
1 933	2,9 %	776	1,1 %
-1 147	-2,5 %	-1 338	-2,9 %
38	2,6 %	146	9,9 %
-1 193	-12,7 %	376	4,6 %
15	3,1 %	6	1,1 %
1 411	1,2 %	-586	-0,5 %

Perusopetuksen palvelualue

	Tilinpäätös 2023	Ennuste 2024	Talousarvio 2024 muut.	Talousarvio 2025
1.000€				
TOIMINTATUOTOT	9 692	8 609	7 632	7 608
Myyntituotot	6 248	6 123	5 686	5 945
Maksutuotot	18	36	42	42
Tuet ja avustukset	3 281	2 343	1 905	1 621
Muut toimintatuotot	145	108		
TOIMINTAKULUT	108 009	110 983	104 825	112 032
Henkilöstökulut	79 015	79 345	76 484	79 974
Palvelujen ostot	23 584	26 004	23 411	26 441
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 211	5 433	4 744	5 452
Avustukset	0	1	4	
Muut toimintakulut	198	200	182	165
TOIMINTAKATE	-98 316	-102 374	-97 192	-104 424

Ed. vuoden muutos
Ennuste 2024 -
Tilinpäätös 2023

Vuosimuutos
Talousarvio 2025 -
Ennuste 2024

-1 083	-11,2 %	-1 001	-11,6 %
-125	-2,0 %	-178	-2,9 %
18	97,6 %	6	16,3 %
-938	-28,6 %	-722	-30,8 %
-38	-26,0 %		-- %
2 975	2,8 %	1 049	0,9 %
330	0,4 %	629	0,8 %
2 420	10,3 %	437	1,7 %
222	4,3 %	19	0,3 %
0	78,6 %		-- %
3	1,3 %	-35	-17,7 %
-4 058	-4,1 %	-2 050	-2,0 %

Lukiokoulutuksen palvelualue

	Tilinpäätös 2023	Ennuste 2024	Talousarvio 2024 muut.	Talousarvio 2025
1.000€				
TOIMINTATUOTOT	1 562	1 631	1 582	1 204
Myyntituotot	47	41	50	50
Maksutuotot	482	527	599	614
Tuet ja avustukset	864	910	929	535
Muut toimintatuotot	168	153	4	5
TOIMINTAKULUT	23 731	24 545	23 573	24 920
Henkilöstökulut	19 510	19 886	19 276	20 184
Palvelujen ostot	2 666	2 782	2 411	2 806
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 468	1 785	1 734	1 794
Avustukset	17	13	29	17
Muut toimintakulut	71	78	123	119
TOIMINTAKATE	-22 170	-22 914	-21 991	-23 716

Ed. vuoden muutos
Ennuste 2024 -
Tilinpäätös 2023

Vuosimuutos
Talousarvio 2025 -
Ennuste 2024

69	4,4 %	-427	-26,2 %
-6	-12,8 %	9	20,8 %
44	9,1 %	87	16,6 %
47	5,4 %	-375	-41,2 %
-16	-9,2 %	-148	-96,7 %
813	3,4 %	375	1,5 %
376	1,9 %	298	1,5 %
116	4,3 %	24	0,9 %
317	21,6 %	9	0,5 %
-4	-21,9 %	4	28,8 %
7	10,5 %	41	51,8 %
-744	-3,4 %	-802	-3,5 %

Ruotsink. kasv. ja opetuksen palvelualue

	Tilinpäätös 2023	Ennuste 2024	Talousarvio 2024 muut.	Talousarvio 2025
1.000€				
TOIMINTATUOTOT	2 931	2 789	2 818	2 450
Myyntituotot	1 897	1 978	2 195	1 741
Maksutuotot	532	519	520	566
Tuet ja avustukset	454	271	103	143
Muut toimintatuotot	48	21		
TOIMINTAKULUT	17 817	18 012	17 629	18 380
Henkilöstökulut	14 933	15 079	14 977	15 477
Palvelujen ostot	1 922	1 860	1 905	1 840
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	876	926	695	941
Avustukset	0	0		
Muut toimintakulut	86	147	52	122
TOIMINTAKATE	-14 886	-15 223	-14 811	-15 930

Ed. vuoden muutos
Ennuste 2024 -
Tilinpäätös 2023

Vuosimuutos
Talousarvio 2025 -
Ennuste 2024

-142	-4,9 %	-339	-12,2 %
81	4,3 %	-236	-12,0 %
-13	-2,4 %	47	9,0 %
-183	-40,4 %	-128	-47,3 %
-27	-56,0 %		-- %
196	1,1 %	368	2,0 %
146	1,0 %	398	2,6 %
-61	-3,2 %	-20	-1,1 %
49	5,6 %	15	1,6 %
0	0,0 %		-- %
61	71,5 %	-25	-17,2 %
-338	-2,3 %	-707	-4,6 %

Ammatillisen koulutuksen palvelualue

	Tilinpäätös 2023	Ennuste 2024	Talousarvio 2024 muut.	Talousarvio 2025
1.000€				
TOIMINTATUOTOT	2 748	3 723	3 516	7 427
Myyntituotot	2 394	2 745	2 691	5 207
Maksutuotot	44	92	45	92
Tuet ja avustukset	152	764	715	2 005
Muut toimintatuotot	159	123	65	123
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	24	16		
TOIMINTAKULUT	44 063	45 890	44 575	48 978
Henkilöstökulut	34 347	35 419	35 219	36 150
Palvelujen ostot	4 669	4 738	4 740	5 971
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	4 252	4 338	3 841	5 567
Avustukset	3	5	4	4
Muut toimintakulut	793	1 390	771	1 286
TOIMINTAKATE	-41 291	-42 152	-41 059	-41 551

Ed. vuoden muutos
Ennuste 2024 -
Tilinpäätös 2023

Vuosimuutos
Talousarvio 2025 -
Ennuste 2024

974	35,5 %	3 704	99,5 %
351	14,7 %	2 462	89,7 %
48	108,6 %	0	0,4 %
612	402,2 %	1 241	162,5 %
-36	-22,7 %	0	0,1 %
-8	-32,0 %		-- %
1 827	4,1 %	3 088	6,7 %
1 072	3,1 %	731	2,1 %
68	1,5 %	1 233	26,0 %
86	2,0 %	1 229	28,3 %
2	78,6 %	-1	-20,0 %
598	75,4 %	-104	-7,5 %
-860	-2,1 %	601	1,4 %

Palvelukokonaisuuden yhteiset toiminnot

1.000€	Tilinpäätös 2023	Ennuste 2024	Talousarvio 2024 muut.	Talousarvio 2025	Ed. vuoden muutos Ennuste 2024 - Tilinpäätös 2023	Vuosimuutos Talousarvio 2025 - Ennuste 2024
TOIMINTATUOTOT	448	533	604	426	84 18,8 %	-107 -20,0 %
Myyntituotot	24	1			-23 -96,2 %	-- %
Maksutuotot	25	23			-2 -9,9 %	-- %
Tuet ja avustukset	368	481		426	113 30,8 %	-55 -11,5 %
Muut toimintatuotot	32	28	604		-3 -10,9 %	-- %
TOIMINTAKULUT	4 058	4 122	3 590	3 957	64 1,6 %	-164 -4,0 %
Henkilöstökulut	1 284	1 407	1 234	1 255	123 9,6 %	-151 -10,7 %
Palvelujen ostot	2 518	2 470	2 167	2 540	-47 -1,9 %	70 2,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	87	64	39	61	-23 -26,2 %	-3 -5,4 %
Avustukset	99	86	0	50	-13 -13,4 %	-36 -41,9 %
Muut toimintakulut	70	94	149	51	24 34,7 %	-43 -46,0 %
TOIMINTAKATE	-3 610	-3 589	-2 986	-3 531	21 0,6 %	58 1,6 %

*) Vertailuluvut on oikaistu vastaamaan vuoden 2025 talousarvion jakoa ulkoisiin ja sisäisiin eriin

KASVATUKSEN JA OPETUKSEN PALVELUKOKONAISUUS INVESTOINTISUUNNITELMA VUOSILLE 2025-2028

Kohde	2025	2026	2027	2028
Ammatillinen koulutus				
Ammatillisen koulutuksen koneet ja laitteet	500 000	500 000	500 000	500 000
AV-laitteet				
Perusopetus, uusimisprojekti	450 000	450 000	450 000	450 000
Lukio-opetus	80 000	80 000	80 000	80 000
Ammatillinen koulutus	80 000	80 000	80 000	80 000
Kohdistamattomat hankkeet	100 000	100 000	100 000	100 000
Yhteensä	1 210 000	1 210 000	1 210 000	1 210 000

Henkilöstösuunnitelma 2025

Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuus

Päivitetty 14.11.2025

Yhteenveto

Palvelualue	TP 2023	TA 2024	Ennuste 24	2025	Keskeiset muutokset
Ammatillinen koulutus	562,2	562,5	570	567	Sis. taitajaresurssi 7 HTV (tarve painottuu keväälle) Talousarviolausekkeet: -150 000 (vaikutus -3 HTV)
Lukiokoulutus	289,5	295	295	298	Opiskelijamäärän lisäys +7htv Hankerahoitus loppuu: - 2 HTV Eläköityminen: -1 HTV Talousarviolauseke: -50 000 (vaikutus -1 HTV)
Perusopetus	1442,7	1414	1450	1436 (+8 kv-koulu)	5 uutta opetusryhmää +2,5htv, (kansainvälinen koulu +8 htv) Talousarviolausekkeet: Kokonaisvaikutus - 6,5 HTV Tasa-arvorahan väheneminen -10 HTV
Ruotsinkielinen kasvatus ja opetus	310,1	307	314	312	Opiskelijamäärän lisäys lukiossa +2,5 HTV Talousarviolausekkeet: - 230 000€ (-4,5HTV)

Yhteenveto

Palvelualue	TP 2023	TA 2024	Ennuste 24	2025	Keskeiset muutokset
Varhaiskasvatus	1577,1	1555,5	1580	1544	Konsernihallinnosta siirtynyt 1.10.24 lukien (4 HTV) Ulkoisen rahoituksen väheneminen -10 HTV Talousarviolausekkeet: yhteensä 1 400 000€ (vaikutus -30 HTV)
Yhteiset palvelut, Kaopa	20,7	23	21	24	Konsernihallinnosta siirtynyt 1.10.24 lukien 3 HTV
Yhteensä	4202	4157	4230	4181	

Suunnitelmassa ei ole huomioitu kohdentamatonta 2 500 000 € henkilöstömenojen kaupunkitasoista säästötavoitetta. Kokonaistavoite on -50 HTV.

Varhaiskasvatus

I. Kuvaus toiminnasta

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun. Esiopetusta sekä täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään joko päiväkotien tai koulujen yhteydessä. Varhaiskasvatuksessa annetaan esiopetuksen perusopetukseen valmistavaa opetusta. Myös yksityiset päiväkodit tuottavat esiopetusta.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävä on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua sekä edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta. Edelleen toiminnan tehtävänä on ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta tarjoamalla lapsille monipuoliset mahdollisuudet osallistua ohjattuun, virkistävään ja turvalliseen toimintaan ja mahdollistaa tarvittaessa lepo rauhallisessa ympäristössä, ammattitaitoisen ja tehtävään soveltuvan henkilön valvonnassa.

Palvelualue järjestää suomenkielistä varhaiskasvatusta kunnallisissa päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa sekä palvelusetelillä ja yksityisen hoidon tuella ja sen kuntalisällä varhaiskasvatusta yksityisissä päiväkodeissa ja ryhmä- ja perhepäivähoidossa. Lisäksi palvelualue järjestää avointa varhaiskasvatusta. Avoimessa varhaiskasvatuksessa toimii leikkipuistoja, alle kouluikäisille suunnattuja kerhoja sekä perhekerhoja, joista osa on tuotettu yhteistyössä seurakuntien ja kolmannen sektorin kanssa. Kerhotoimintaa järjestetään sekä sisätiloissa että ns. ulkoilu- / liikuntakerhoina. Lisäksi järjestetään huoltajille ja lapsille yhdessä suunnattua avointa päiväkotitoimintaa.

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa myös perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisessä. Palvelua tuotetaan sekä kaupungin omana tuotantona että avustamalla eri yhdistysten tuottamaa toimintaa. Toiminta toteutetaan pääsääntöisesti koulujen yhteydessä tai koulun läheisyydessä. Varha järjestää loma-ajan toimintaa vaikeimmin vammaisille lapsille, Turku tuottaa tämän palvelun Varhan päätösten mukaisesti.

Palvelualue jakautuu neljään varhaiskasvatuksen alueeseen sekä perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan kokonaisuuteen.

II. Toimintaympäristön muutos

Alle kouluikäisten lasten määrä Turussa on ollut vähenevä. Näyttäisi siltä, että suomenkielisten lasten määrä vähenee, mutta muuta kuin suomea tai ruotsia äidinkielenä puhuvien lasten määrä kasvaa. Väestöennusteen mukaan alle kouluikäisten lasten määrän pitäisi lähteä kasvuun lähivuosien aikana. Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä on pysynyt viimeisten vuosien aikana samalla tasolla. Kasvua näyttäisi olevan erityisesti kaupungin itäisissä osissa, muissa osissa kaupunkia lasten määrä varhaiskasvatuksessa on pysynyt samalla tasolla. Palvelusetelin käyttö on vähentynyt aikaisemmasta. Varhaiskasvatuksen sekä valtakunnallisena että paikallisena tavoitteena on osallistumisasteen nostaminen.

Iltapäivätoiminnan osalta voidaan todeta, että lähikouluperiaate lisää pienluokilla käyvien lasten määrää lähikouluissa, mikä vaikuttaa myös iltapäivätoiminnan henkilöstöresurssitarpeen lisääntymiseen.

Henkilöstön saatavuus on huonoa, erityisesti varhaiskasvatuksen opettajista ja erityisopettajasta on pulaa. Tilanne vaihtelee merkittävästi myös alueellisesti kaupungin sisällä. Varhaiskasvatuslaissa on säädökset varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteesta ja henkilöstön kelpoisuuksista. Lain kohta sisältää siirtymäsäännöksiä. Henkilöstörakenteen muutos tulee huomioida rekrytoinnissa, jotta henkilöstön kelpoisuudet ovat lain mukaiset vuoteen 2030 mennessä. Henkilöstörakenteen muutos tulee vaikuttamaan henkilöstökustannusten lisääntymiseen edelleen. Varhaiskasvatuslaki muutettiin elokuussa 2021 siten, että henkilöstömitoituksesta poikkeaminen ei ole mahdollista henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä, säädös on lisännyt sijaistarvetta ja vuokratyövoiman käyttöä. Elokuussa 2022 varhaiskasvatuslakia muutettiin niin, että lapsella on oikeus kolmitasoiseen tukeen varhaiskasvatuksessa. Tehostettua ja erityistä tukea saavat lapset tulee huomioida joko henkilöstön tai lasten määrissä. Koska varhaiskasvatuspaikkoja ei juurikaan voida vähentää, tulee tuen järjestelyjen osalta kyseeseen lähes ainoana mahdollisuutena henkilöstömäärän lisääminen, jotta rakenteellinen tuki toteutuu säädösten mukaisesti.

Useita päiväkoteja toimii tällä hetkellä väistötiloissa, toimitiloihin pyritään panostamaan esimerkiksi tila- ja pedagogisella konseptoinnilla. Useita rakennushankkeita käynnistyy lähivuosina, näiden hankkeiden suunnittelu on jo käynnissä.

III. Kehittämissuunnitelma

Lasta koskeva kehittäminen

Yksilöllinen kasvu- ja oppiminen, lapsen tuki - Varhaiskasvatus ja aamu- ja iltapäivätoiminta antaa kaikille lapsille mahdollisuuden laadukkaaseen ja pedagogisesti tarkoituksenmukaiseen varhaiskasvatukseen ja toimintaan. Varhaiskasvatus ja aamu- ja iltapäivätoiminta toimivat hyvinvoinnin edistäjänä.

Opetus- ja ohjaushenkilöstöä koskeva kehittäminen

Varhaiskasvatussuunnitelma osaaminen - Kuntakohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetussuunnitelman sekä perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelman jalkauttaminen ja siihen liittyvän johtamis- ja toimintakulttuurin kehittäminen ovat keskeisiä sisältöjä ja laatua ohjaavia tekijöitä. Varhaiskasvatuksessa hyödynnetään KARVI: n digitaalista Valssi-laadunarviointijärjestelmää sekä lapsivaikutusten arviointia, Kehittävä Palaute, varhaiskasvatuksen laadun kehittämiseksi. Näillä pyritään siihen, että varhaiskasvatuksessa on määritelty painopisteet ja mittaristo, joiden pohjalta arvioidaan kasvatuksen ja opetuksen laatu- ja palvelutasoa.

Osaaminen - Henkilöstön osaamista kehitetään vastaamaan varhaiskasvatussuunnitelman tai toimintasuunnitelman vaatimuksiin. Jatketaan aktiivista työtä varhaiskasvatuksen henkilöstön muutokoulutuksen järjestämiseksi ja varhaiskasvatuksen veto- ja pitovoiman lisäämiseksi.

Palveluiden järjestämistä koskeva kehittäminen

Johtaminen - Johtamisjärjestelmää kehitetään yhdessä varhaiskasvatuksen asiantuntijoiden kanssa, johtaminen tukee henkilöstön hyvinvointia, mutta samalla palveluntuottaminen on tehokasta, täyttö- ja käyttöasteen nostoa varhaiskasvatuksessa jatketaan.

Pitkäjänteinen kehittäminen ja suunnitelmien toimeenpanon tuki - Kehittäminen perustuu pitkäjänteiseen, luottamukseen nojaavaan varhaiskasvatuksen työntekijöiden yhteistyöhön ja toimijoiden välillä on jatkuva vuoropuhelu. Vahvistetaan moniammatillista yhteistyötä yhdessä hyvinvointialueen kanssa.

Yhteisöllisyyden edistäminen - Varhaiskasvatus ja aamu- ja iltapäivätoiminta osana kestävästi toimivaa paikallista ja kansainvälistä yhteisöä. Erityishuomiota kiinnitetään päiväkotien ja koulujen eriarvoistumiskehityksen pysäyttämiseen. Varhaiskasvatuksessa ja aamu- ja iltapäivätoiminnassa kehitetään edelleen inklusiivista toimintakulttuuria ja edistetään lasten ja nuorten yksilöllisyyden ja erilaisuuden hyväksymistä ja arvostamista.

Tehokkaasti käytetyt tilat - Kehitetään kasvatuksen ja opetuksen tilojen hallintaa, jotta varmistutaan koulu- ja päiväkotitilojen tarkoituksenmukaisesta ja tehokkaasta käytöstä.

IV. Yhteisvaikuttava ja poikkipäinen toiminta

Toimenpiteet segregaatien ja sen vaikutusten vähentämiseksi sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi.

Varhaiskasvatus ja aamu- ja iltapäivätoiminta osallistuvat segregaatien vähentämisen toimenpideohjelman toteuttamiseen.

Vahvistetaan kielellisiä valmiuksia käynnistämällä Lukutaito-ohjelman toimenpiteet. Henkilöstö ymmärtää kielen keskeisen merkityksen lasten kehityksessä ja oppimisessa, vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä sekä identiteettien rakentumisessa ja yhteiskuntaan kuulumisessa. Kielitietoisessa varhaiskasvatuksessa tiedostetaan, että kielet ovat läsnä jatkuvasti ja kaikkialla. Lisäksi varhaiskasvatusta voidaan toteuttaa molempien kotimaisten kieliryhmien osalta rinnakkain samassa kiinteistössä.

Kehitetään yhteisöllisen opiskeluhuollon alueellisia ja koulukohtaisia toimintamalleja kaikilla esiopetuksessa.

Otetaan käyttöön toimintamallit ehkäistä kiusaamista, syrjintää, häirintää, häiriökäyttäytymistä ja väkivaltaa varhaiskasvatuksessa.

Kehitetään oppimisen tuen toimintamalleja ja -kulttuuria pilotoimalla ja kokeilemalla uusia malleja toimintavuonna 2024–2025.

Lisätään liikettä ja liikunnallista toimintaa päiväkotipäivien yhteyteen. Lasten fyysisen aktiivisuuden määrään kiinnitetään erityistä huomiota. Ohjataan henkilöstöä huomioimaan kokopäiväpedagogiikka toiminnassa, näkemään ulkoilut pedagogisina oppimistilanteina ja hyödyntämään ympäristöä oppimisympäristönä. Mahdollistetaan lasten liikkuminen eri toiminnoissa, toteutetaan toiminnallista oppimista ja tarjotaan kokemuksia, jotka synnyttävät liikunnan iloa.

Selvitetään, miten päiväkotitilat voitaisiin paremmin iltaisin ja viikonloppuisin kerho-, harrastus- ja vapaa-aikatoiminnassa.

Toteutetaan Pikkuväen kulttuuripolkua ja jatketaan soveltavan liikunnan saattajakortti -käytäntöä yhteistyössä kaupungin muiden organisaatioiden kanssa.

Toimenpiteet Työvoima- ja elinkeinoudistuksen (TE2025) edistämiseksi

Järjestetään STEAM Turku -toimintaa varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Kehitetään yhteistyössä korkeakoulujen ja yritysten kanssa entistä sujuvampia opintopolkuja työelämään alueen pito- ja veto-voiman vahvistamiseksi

Varhaiskasvatuksen toimialaa ja sen erilaisia mahdollisuuksia tehdään tunnetuksi työllisyyspalveluissa sekä OMA-valmentajien ja muiden asiakastyötä tekevien kanssa, lisäksi kehitetään viestintää.

Toimenpiteet Ilmastotavoitteiden edistämiseksi

Kehitetään ilmasto- ja kestävyyskasvatusta päiväkotien arjessa tukevaa pedagogiikkaa, toimintakulttuuria ja oppimisympäristöjä. Varhaiskasvatuksen päämääränä on ekososiaalinen sivistys, jonka mukaan inhimillinen hyvinvointi rakentuu ymmärryksestä sellaisista ihmisenä olemisen oikeuksista ja velvollisuuksista, jotka perustuvat riippuvuuteen luonnosta ja toisista

ihmisistä. Ekososiaalisesti sivistyneen ihmisen suhde maailmaan on kokonaisvaltaisesti vastuullinen. Se rakentuu myötätun-
nosta, kohtuullisuudesta, vuorovaikutuksesta ja oman käytöksen seuraamusten tiedostamisesta.

V. Tunnusluvut

Tunnusluku	Tunnus- luvun mit- tayksikkö	Lähde	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Ennuste 2024	Ennuste 2025
Turkulaisten 0– 18-vuotiaiden määrä	lkm		30 695	31 297	31 618	31 470	31 385
Turkulaisten 0–6- vuotiaiden määrä (vuoden lopussa)	lkm	Väestöennuste - Power BI Report Server	11 297	11 076	10 973	10 808	10 717
joista suomenkie- listen 0–6-vuotiai- den määrä (31.12.)	lkm	Väestöennuste - Power BI Report Server	8 153	7 877	7 624	7 467	7 355
joista ruotsinkie- listen 0–6-vuotiai- den määrä (31.12.)	lkm	Väestöennuste - Power BI Report Server	722	690	698	720	733
joista muunkielis- ten 0–6-vuotiai- den määrä (31.12.)	lkm	Väestöennuste - Power BI Report Server	2 422	2 509	2 651	2 621	2 629
Päiväkodit	lkm	Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmä	4 753	4 776	4 883	4 987	5 100
Palvelusetelit yh- teensä	lkm	Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmä	2 382	2 379	2 339	2 172	2 100
Esiopetus	lkm	Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmä	1 597	1 373	834	1 075	1 100
Esiopetuksen val- mistava opetus	lkm	Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmä	156	135	141	110	110
Hankittu esiopetus	lkm	Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmä	328	338	261	235	200

Perhepäivähoito	lkm	Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmä	96	92	56	44	35
Muu varhaiskasvatus / kerhot ja puistot	lkm	Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmä	230	179	164	85	85
Kotihoidon tuki	-	Kela Etuustietopalvelu Kelmu	1 373	1 345	1 116	900	850
Yksityisen hoidon tuki yhteensä	-	Kela Etuustietopalvelu Kelmu	177	145	147	100	90
7–8-vuotiaat	lkm	Väestöennuste - Power BI Report Server	3 334	-	-	3 256	3 164
Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta / kaupungin oma tuotanto	-	Primus	864	924	885	880	900
Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta / avustettu toiminta	-	Primus	1 253	1 312	1 314	1 300	1 350

VI. Toimenpiteet

Toimenpide	Teema	Vastuhenkilö	Tavoite 2025
Henkilöstöllä on tarvittava koulutus ja pätevyys. Varhaiskasvatuksen rekrytointia tulee kehittää, jotta jokaisella lapsella on riittävä suomen- tai ruotsinkielisen varhaiskasvattajan tuki.	Perustoiminta	Palvelualueen johtoryhmä; lähijohtajat	Kelpoisuuden antavan koulutuksen suorittaneiden määrä lisääntyy
Panostetaan henkilökunnan täydennyskoulutukseen ja ammatilliseen kehittymiseen. Jatkuva ammatillinen kehittyminen on tärkeää, jotta henkilöstö pysyy ajan tasalla pedagogisista käytännöistä ja uusimmista tutkimuksista. Vahvistetaan lähijohtajien talouden hallinnan osaamista ja kustannustietoisuutta.	Pormestariohjelma	Palvelualueen johtoryhmä; lähijohtajat	Täydennyskoulutukseen osallistuneiden määrä lisääntyy.
Henkilöstön osaamista kehitetään vastaamaan varhaiskasvatussuunnitelman/esiopetussuunnitelman ja toimintasuunnitelman vaatimuksiin. Tietoperusteinen osaamisen kehittäminen	Pormestariohjelma	Palvelualueen johtoryhmä; lähijohtajat	Kehittävän palautteen tulokset käytettävissä kaikissa yksiköissä

toteutuu esim. Kehittävä palaute -menetelmän analyysseja hyödyntäen ja täydennyskoulutusvelvoite toteutuu.			
Tuetaan varhaiskasvatuksen henkilöstön ja aamu- ja iltapäivätoiminnan hyvinvointia	Perustoiminta	Palvelualueen johtoryhmä; lähijohtajat	Sairauspoissaolojen määrä vähenee
Henkilöstö ymmärtää kielen keskeisen merkityksen lasten kehityksessä ja oppimisessa, vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä sekä identiteettien rakentumisessa ja yhteiskuntaan kuulumisessa. Kielitietoisessa varhaiskasvatuksessa tiedostetaan, että kielet ovat läsnä jatkuvasti ja kaikkialla.	Perustoiminta	Lähijohtajat	Kehittävän palautteen tuloksissa näkyy kehitystä – tuetun leikin määrä on lisääntynyt
Ulkopedagogiikka ja luonnossa oppiminen ovat läsnä jokaisessa lapsiryhmässä. Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten fyysisen aktiivisuuden määrään kiinnitetään erityistä huomiota.	Perustoiminta	Lähijohtajat	Kehittävän palautteen tuloksissa näkyy kehitystä – tuetun leikin määrä ja ulkoiluun käytetty aika ovat lisääntyneet
Kehitetään varhaiskasvatuslain edellyttämiä toimenpiteitä lapsen tuen osalta varhaiskasvatuksessa. Tuen strategian toimeenpanosta tulee huolehtia, jotta jokainen lapsi saa tarvitsemansa tuen varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuudessa edistetään lasten ja nuorten yksilöllisyyden ja erilaisuuden hyväksymistä ja arvostamista.	Perustoiminta	Palvelualueen johtoryhmä	Vuonna 2023 toteutetun arvioinnin tulokset/johtopäätösten toteuttaminen on aloitettu
Täyttö- ja käyttöasteen nostoa varhaiskasvatuksessa jatketaan ja tiedottamiseen poissaolokäytänteistä panostetaan.	Perustoiminta	Palvelualueen johtoryhmä, lähijohtajat	Täyttöaste vähintään 102 % ja käyttöaste 91 %
Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa kehitetään käynnistämällä aamu- ja iltapäivätoiminnan Tukitiimi, tiimin avulla otetaan käyttöön Pace-koulutuksen menetelmät, tavoitteena lapsilähtöinen kohtaaminen kaikissa ohjaustilanteissa. Lasten aktiiviseen liikuttamiseen ja ulkoiluun kiinnitetään erityistä huomiota, jotta kansalliset lasten liikuntasuosituksot toteutuvat perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnassa.	Perustoiminta	Palvelupäällikkö	Henkilöstön itsearvioinnin perusteella lasten osallisuus ja ulkoilun määrä ovat lisääntyneet

VII. Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tunnusluvun mittayksikkö	Toteutuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2026
Huoltajien tyytyväisyys varhaiskasvatukseen	arvosana (4–10)	8,90	8,90	9	9,10	
Kelpoisen henkilöstön osuus varhaiskasvatuksen kasvatushenkilöstöstä	-	-	-	100 %	100 %	
Kunta10 kokonaissijoitus paranee (sijoittuminen 1–100)	-	49	-	46	54	
Päiväkotien täyttöaste	-	-	-	100 %	102 %	104 %
Päiväkotien käyttöaste	-	-	-	90 %	91 %	91 %

VIII. Henkilöstöstrategian toimenpiteet

Tavoite	Toimenpide	Vastuuhenkilö
Henkilöstön osaaminen vastaa muuttuvia tarpeita ja mahdollistaa mielekkään urapolun	Työnantaja tukee henkilöstön koulutusta aloille, joilla on pulaa kelpoisesta henkilöstöstä	Palvelualuejohtaja

Perusopetus

I. Kuvaus toiminnasta

Perusopetus tukee opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuulliseen yhteiskunnan jäsenyyteen. Se luo perustan oppilaan laajan yleissivistyksen muodostumiselle, vahvistaa oppimaan oppimista ja edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen. Perusopetus edistää kulttuurien sekä aatteellisten, maailmankatsomuksellisten ja uskonnollisten perinteiden sekä länsimaisen humanismin perinteen tuntemista ja ymmärtämistä. Elämän, toisten ihmisten ja luonnon kunnioittamisen rinnalla korostetaan ihmisarvon loukkaamattomuutta, ihmisoikeuksien kunnioittamista ja suomalaisen yhteiskunnan demokraattisia arvoja, kuten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Sivistykseen kuuluu myös yhteistyö ja vastuullisuus, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, kasvu hyviin tapoihin sekä kestävän kehityksen edistäminen.

Suomenkielisen perusopetuksen kouluja on 29. Oppilaita on tällä hetkellä suomenkielisessä perusopetuksessa 13072. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa on oppilaita tällä hetkellä 385. Perusopetuksen oppilaista noin 20 % on vieraskielisiä. Opetettavia äidinkieliä on 27. Noin 14 % oppilasta tarvitsee erityistä tukea opinnoissaan. Erikoisluokilla oppilaita on noin 13,4 % perusopetuksen oppilaista. Turun perusopetuksessa on erikoisluokkatoimintaa mm. kielissä, matematiikassa, liikunnassa, musiikissa ja kuvataiteessa. Ulkokuntalaisia oppilaita on Turussa noin 2,7 %.

II. Toimintaympäristön muutos

Perusopetuksessa on toimittu viimeisinä vuosina poikkeuksellisissa oloissa monesta tunnetusta syystä. Pandemia muutti voimakkaasti oppimisen edellytyksiin ja sen jälkeen valmistavan opetuksen oppilaiden määrä on yli kolminkertaistunut mm. Ukrainan kriisin takia. Turku on väestön liikkuvuuden näkökulmasta vetovoimainen maakuntakeskus ja oppilasmäärä kasvaa tasaisesti vuosittain. Oppilasmäärän kasvulla on ollut yleisopetuksessa samansuuntaisia vaikutuksia, kun kaikki tulijat eivät mahdu olemassa oleviin oppilasryhmiin. Toimintaympäristön oppilasmäärä on ollut kasvusuunnassa viimeiset seitsemän vuotta. Kasvu on aivan viimeisimpinä vuosina muodostunut pääosin maahanmuutosta. Monikulttuurisuus lisääntyy kaiken aikaa ja myös erityisopetus on huomattavan kysyttyä. Muutto-oppilaiden tuen tarpeet aiheuttavat pienryhmien perustamisia vuosittain, erityisesti myöhäisessä vaiheessa peruskoulua maahan tulleet oppilaat. Valmistavan vaiheen jälkeinen sijoittuminen lähikouluun kuormittaa erityisesti muutamia kouluja kaupungissamme keskimääräistä enemmän. Usein näillä oppilailla on edelleen erittäin heikko valmius toimia suomen kielellä.

Oppilasmäärän kehitys perusopetuksessa: Oppilasmäärän kasvu vuodesta 2023 vuoteen 2024 on ollut aiempien vuosien kovaa vauhtia pienempää, mutta edelleen on kasvua. Ukrainan kriisi on ollut merkittävä tekijä, mutta 2/3 maahanmuuttajista on käytännössä kuitenkin muualta kuin Ukrainasta. Esimerkiksi Sri Lankasta ja Kosovosta on tullut viimeisen puolen vuoden aikana kymmeniä oppilaita. On vaikeaa ennustaa muutosta tästä eteenpäin, mutta kansainvälisen liikkuvuuden jatkumiseen pitää varautua. Elokuussa 2024 valmistavassa opetuksessa on 32 opetusryhmää. Nämä ryhmät ovat sijoittuneet eri puolille kaupunkia.

Kaikilla 4.–9.-luokkalaisilla on Turussa käytössään päätelaite. Laitteet annetaan oppilaille henkilökohtaiseen käyttöön kolmen vuoden ajaksi. Vuosittaiset laitetäydennykset jatkuvat harvennetulla syklillä. Kasvatus ja opetus huolehtii osaltaan koulutustakuun toteuttamisesta siten, että kaikille voidaan tarjota opiskelupaikka. Perusopetuksen kehittämistavoitteiksi on asetettu *hyvinvointi, lukeminen ja liikkuminen* kaupunkistrategian suuntaisesti. Muita keskeisiä teemoja ovat oppimisen tuki, monikulttuurisuus, arviointiosaaminen, haastavien tilanteiden hallinta sekä ainekohtaiset täydennyskoulutukset. Digi-osaaminen on edelleen yksi täydennyskoulutuksen osa-alue ja perusopetus toteuttaa sitä yhdessä TOP-keskuksen kanssa. Tuen strategian toimeenpanosta tulee huolehtia, jotta jokainen lapsi saa tarvitsemansa tuen varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Varhan kanssa toteutetaan mahdollisimman tiivistä yhteistyötä opiskeluhuollon osalta.

Kasvatus- ja opetuslautakunta on lisäksi nostanut toimintasuunnitelmaan seuraavat asiat, joita kuljetamme operatiivisesti eteenpäin:

- Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuudessa edistetään lasten ja nuorten yksilöllisyyden ja erilaisuuden hyväksymistä ja arvostamista.
- Perusopetuksen painotusopetuksen valinnaisainerakenteen käyttöönottoa tulee jatkaa syksyllä 2025 asteittain tasa-arvorahaa saavissa kouluissa lähiökoulujen vetovoiman ja tasa-arvoisten oppimispolkujen turvaamiseksi sekä eriytymisen purkamiseksi. Lisäksi yläkoulun liikuntapainotuksen lisäämistä tulisi jatkaa.
- Perusopetuksen ryhmäkokojen kasvattamisessa tulee isompien ryhmien kohdalla huolehtia riittävästä mahdollisuudesta jakotunteihin ja tuen resursseihin.
- Lasten ja nuorten muutoshankkeen myötä tulee nuorisotyön ja lapset kohtaavien aikuisten määrää pystyä lisäämään koulupäivien aikana.
- Määritellään painopisteet ja mittaristo, joiden pohjalta arvioidaan kasvatuksen ja opetuksen laatu- ja palvelutasoa.

III. Kehittämissuunnitelma

Hyvinvointi

- Toteutetaan oppilaiden koululäsnäolon systemaattista seurantaa ja vahvistetaan oppilaan kouluun kiinnittymistä.

- Toteutetaan kuntatasoinen MOK-hyvinvointiviikko (tunne- ja vuorovaikutustaidot, arjen taitojen hallinta).
- Vahvistetaan yleistä tukea kiinnittämällä huomioita oppitunnin struktuuriin ja henkilöstön ryhmänhallintaitojen vahvistamiseen.
- Lisätään kouluruokailu yhdeksi hyvinvoinnin merkitystekijäksi koulutuksin ja osallisuutta lisäämällä.
 - Esim. ruokaraati, tietoiskut oppilaille ja vanhemmille.
- Vahvistetaan viestinnällä avoimuutta oppilaiden sekä kodin ja koulun välisessä yhteistyössä

Lukeminen

- Osana lukutaitostrategiaa 2030 suunnitellaan ja otetaan käyttöön työkalu, jolla seurataan oppilaiden lukutaidon kehittymistä ja luetun ymmärtämistä.
 - Tuen strategian mukaisesti laaditaan tulosten pohjalta toteutettavat tuen interventiot sekä niiden vaikuttavuuden arvioinnin välineet.
 - Huomioidaan ensikielen vaikutus oppilaan lukemisen taitojen tukemisessa

Liikkuminen

- Vahvistetaan oppilaiden liikkumista kouluarjessa. Koulupäivän sisään suunnitellaan toimintatapa, joka liikuttaa oppilaita eri muodoissa.

IV. Yhteisvaikuttava ja poikkialainen toiminta

Palvelusuunnitelmaan on sisällytetty tavoitteita ja toimenpiteitä näiden yhteisvaikuttavien ja poikkialaisten toimenpiteiden toteuttamiseksi.

Toimenpiteet segregaatian ja sen vaikutusten vähentämiseksi sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi

- käynnistetään koulusegregaatian vähentämisen toimenpideohjelma
- vahvistetaan lasten ja nuorten lukutaitoa ja kielellisiä valmiuksia käynnistämällä Lukutaito-ohjelman toimenpiteet
- kehitetään yhteisöllisen opiskeluhuollon alueellisia ja koulukohtaisia toimintamalleja kaikilla kouluasteilla
- otetaan käyttöön toimintamallit ehkäistä kiusaamista, syrjintää, häirintää, häiriökäyttäytymistä ja väkivaltaa kaikilla kouluasteilla
- kehitetään oppimisen tuen toimintamalleja ja -kulttuuria
- lisätään liikettä ja liikunnallista toimintaa koulupäivien yhteyteen
- kehitetään koulutiloissa sekä koulujen piha-alueilla koulupäivän jälkeen tapahtuvan kerho-, harrastus- ja vapaa-aikatoimintaa

- käynnistetään koulu alustana -pilotit koulurakennusten hyödyntämiseksi monitoimijatiloina, jotka mahdollistavat hyvinvointia tukevien palvelujen ja harrastustoiminnan tarjoamisen alueen asukkaille

Toimenpiteet Työvoima- ja elinkeinouudistuksen (TE2025) edistämiseksi

- järjestetään STEAM Turku -toimintaa kaikilla kouluasteilla lasten ja nuorten kiinnostuksen lisäämiseksi luonnontieteiden ja matematiikan oppimista ja jatko-opiskeluja kohtaan

Toimenpiteet Ilmastotavoitteiden edistämiseksi

- kehitetään ilmasto- ja kestävyyskasvatusta koulujen arjessa tukevaa pedagogiikkaa, toimintakulttuuria ja oppimisympäristöjä
- toimeenpannaan vuonna 2024 päättyneen projektien tuloksena syntynyt perusopetuksen kestävyys- ja ilmastokasvatuksen toimintasuunnitelma

V. Tunnusluvut

Tunnusluku	Tunnusluvun mittayksikkö	Lähde	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Ennuste 2024
Turkulaisten 7-15 määrä	lkm	-	14 569	15 001	15 317	14 784
Suomenkielisten 7-15 -vuotiaiden määrä (31.12.) *	lkm	*Lähde: Turun kaupungin väestöennusteet 2020–2051 koko väestölle, ruotsinkieliselle väestölle ja muunkieliselle väestölle (15.5.20). Määrät suomenkieliselle väestölle on saatu vähentämällä koko väestön määrästä ruotsinkielisten ja muunkielisten määrät. http://tkupbi.adturku.fi/reports/powerbi/Johdon%20raportointi/v%C3%A4est%C3%B6ennuste_2020?rs:embed=true	10 846	11 012	10 878	10 732
Ruotsinkielisten 7-15 -vuotiaiden määrä (31.12.) *	lkm	-	982	973	968	991
Muunkielisten 7-15 -vuotiaiden määrä (31.12.) **	lkm	**Lähde: Turun seudun kuntien väestön ennakkotiedot (Tilastokeskus) http://tkupbi.adturku.fi/reports/powerbi/Johdon%20raportointi/v%C3%A4est%C3%B6ennakot?rs:embed=true . 2018–2019 määrät on poimittu linkistä, ja vuosien 2016–2017 määrä on	2 741	3 016	3 471	3 061

		saatu tietopyyntönä Strategia ja kehittäminen -yksiköltä.				
Perusopetuksen oppilasmäärä 20.9.	lkm	2) Lähde: Perusopetuksen oppilasmäärä 20.9. OPH-tilasto. Yhteenveto 20xx-20xx. https://dotku.turku.fi/sivistys/Tilastot/Forms/AllItems.aspx - Perusopetus: Kaupungin koulut yhteensä + iltalukion perusopetuksen opiskelijat + valmistavan opetuksen oppilaat yhteensä	14 255	14 436	14 579	-
Perusopetuksen oppilasmäärä 20.9 (sis. VALMO ja kv-koulun)	lkm	-	14 521	14 828	14 881	-
Tyytyväisyys peruskouluun	skaala 1-5	Perusopetuksen laatuksely (joka 2.vuosi)	3,8	-	3,7	-

VI. Toimenpiteet

Toimenpide	Vastuuhenkilö
Toteutetaan oppilaiden koululäsnäolon systemaattista seuranta ja vahvistetaan oppilaan kouluun kiinnittymistä.	Palvelualuejohtaja; palvelupäällikkö; rehtorit
Toteutetaan kuntatasoinen MOK-hyvinvointiviikko (tunne- ja vuorovaikutustaidot, arjen taitojen hallinta).	Palvelualuejohtaja; palvelupäällikkö; rehtorit
Vahvistetaan yleistä tukea kiinnittämällä huomioita oppitunnin struktuuriin ja henkilöstön ryhmänhallintaitojen vahvistamiseen.	Palvelualuejohtaja; palvelupäällikkö; rehtorit
Lisätään kouluruokailu yhdeksi hyvinvoinnin merkitystekijäksi koulutuksen ja osallisuutta lisäämällä. Esim. ruokaraati, tietoiskut oppilaille ja vanhemmille.	Palvelualuejohtaja; palvelupäällikkö; rehtorit
Vahvistetaan viestinnällä avoimuutta oppilaiden sekä kodin ja koulun välisessä yhteistyössä	Palvelualuejohtaja; palvelupäällikkö; rehtorit
Osana lukutaitostrategiaa 2030 suunnitellaan ja otetaan käyttöön työkalu, jolla seurataan oppilaiden lukutaidon kehittymistä ja luetun ymmärtämistä.	Palvelualuejohtaja; palvelupäällikkö; rehtorit
Tuen strategian mukaisesti laaditaan tulosten pohjalta toteutettavat tuen interventiot sekä niiden vaikuttavuuden arvioinnin välineet.	Palvelualuejohtaja; palvelupäällikkö; rehtorit
Huomioidaan ensikielen vaikutus oppilaan lukemisen taitojen tukemisessa	Palvelualuejohtaja; palvelupäällikkö; rehtorit

Vahvistetaan oppilaiden liikkumista kouluarjessa. Koulu-päivän sisään suunnitellaan toimintatapa, joka liikuttaa op-pilaita eri muodoissa.	Palvelualuejohtaja; palvelupäällikkö; rehtorit
--	--

VII. Henkilöstöstrategian toimenpiteet

Tavoite	Toimenpide	Vastuuhenkilö
Henkilöstön osaaminen vastaa muuttu-via tarpeita ja mahdollistaa mielekkään urapolun	Henkilöstölle järjestetään täydennyskou-lutusta, joka tulee asetettuja tavoitteita, uudistumista sekä työhyvinvointia.	Palvelualuejohtaja

Svenskspråkig fostran och undervisning

I. Kuvaus toiminnasta

Inom resultatområdet för svenskspråkig fostran och undervisning följs riktlinjerna i de finskspråkiga avtalen och därför lyfts endast de svenskspråkiga särbehoven fram inom varje verksamhetsområde. Det svenskspråkiga resultatområdet täcker småbarnspedagogik, grundläggande utbildning, gymnasieutbildning samt den fria utbildningen. De valda åtgärderna är viktiga och prioriterade inom svenskspråkig fostran och undervisning.

Svenskspråkig småbarnspedagogik består av både kommunal och privat produktion. Servicebehovet finns i centrum eftersom de svenskspråkiga skolorna betjänar också kranskommunernas elever. En strategisk linjedragning är att förskoleundervisningen sker i kommunal regi i anslutning till skolorna. Under verksamhetsåret 2024–2025 sker Cygnaeus förskoleundervisning i Cygnaeus daghem i Hallis.

Den grundläggande utbildningen sker i följande enheter: Cygnaeus skola/Braheskolan, Sirkkala skola och i S:t Olofsskolan. Av de 1304 elever som finns inom grundläggande utbildning har 8,1 % av eleverna särskilt stöd och 14,1% intensifierat stöd.

Katedralskolan erbjuder nationellt sett högklassig gymnasieutbildning. Åbo svenska arbetarinstitut erbjuder i växelverkan med närskapet efterfrågebaserad vuxenutbildning på svenska inom ramen för den fria bildningen. I de svenskspråkiga skolorna finns ett stort antal elever (19,2%) från kranskommunerna eftersom de inte har egen svenskspråkig utbildning.

II. Toimintaympäristön muutos

Abo har avtal med kranskommuner om skolgång på svenska i Åbo. I Åbo stads prognoser syns inte de utsocknes elever som varje år kommer till de svenskspråkiga skolorna. I prognoserna syns heller inte de elever från S:t Karins som inleder sin skolgång i S:t Olofsskolan i åk 7. I S:t Olofsskolan är antal utsocknes elever 30%. I medeltal kommer det ca 10 - 15 utsockneselever till åk 1 som inte syns i prognoserna. Ett tiotal finskspråkiga elever kommer varje år till årskurs 1 och de syns inte heller i nuvarande prognoser utgående från svenskspråkigt registrerade barn i Åbo.

Under de kommande åren kommer en del samlokaliserade utrymmen med både finsk- och svenskspråkig verksamhet i samma fastighet att förverkligas inom småbarnspedagogiken. För att trygga kvaliteten inom svenskspråkig verksamhet behöver dessa utrymmeslösningar vara tillräckligt stora och bestå av flera svenskspråkiga grupper.

Personaltillgången inom småbarnspedagogiken är fortsättningsvis utmanande och behöver under de närmaste åren tryggas med olika åtgärder för att säkra en kvalitativ småbarnspedagogik. Diskussioner med lärarutbildningen vid ÅA förs gällande hur flerformsutbildningen kunde göras ännu mera tillgänglig och möta nejdens behov bättre.

Sirkkala skolas färdigställande möjliggör en ökning av elevantalet i Sirkkala skola. Lösningen med ett upptagningsområde möjliggör en ökad styrning av elever till Sirkkala skola. Detta torde på sikt bidra till att trycket på Cygnaeus skola fastighet minskar vilket möjliggör smågruppsundervisning i Cygnaeus skolas fastighet.

Även om elevantalet inte ökat drastiskt så har antalet elever med särskilt stöd ökat under de senaste åren. Trycket på smågruppsundervisning är stort och ibland finns behov av sårlosningar en till en. Organiseringen av smågruppsverksamheten har utretts och olika åtgärder vidtas för att öka kapaciteten att bemöta barn med särskilda behov. Fusionen av Sirkkalabacken med Sirkkala skola och S:t Olofsskolan har visat på att det finns ett stort behov av att förtydliga ledarskapsfunktionerna och det distribuerade ledarskapet när det gäller smågruppsverksamheten. Även behovet av specialpedagogisk konsultation utvecklas vidare. En svenskspråkig lärare har anställt till sjukhusundervisningen för åk 1–6 från hösten 2025 vilket förbättrar den svenskspråkiga servicen.

Det är viktigt att det svenska området ses som en sammanhängande helhet när utrymmesbehoven planeras så att läro-stigarna kan hållas tydliga och sammanhållna. Vid prognostiseringen av tillströmningen till de svenskspråkiga skolorna så behövs mera ingående analyser än befolkningsregistrets uppgifter som inte ger en tydlig bild av behovet av service.

Den stora elevmängden i både Cygnaeus skola och S:t Olofsskolan gör att behovet av biträdande rektorer är stort på båda skolorna. För tillfället finns en ettårig lösning med biträdande rektor i S:t Olofsskolan.

Under de kommande åren kommer årskullarna att vara större än vanligt vilket ytterligare ökat trycket på nybörjarplatser vid Katedralskolan. Det finns behov av att möta utmaningarna inom andra stadiets utbildning regionalt så att tillräckliga valmöjligheter finns i regionen. En regional grupp bestående av tjänstemän och beslutsfattare fortsätter dialogen kring andra stadiets utbildning på svenska i regionen.

Utmaningarna som behöver mötas är behovet av sårlosningar för det ökade antal elever som studerar enligt Svenska 2. Tillgången på kompetent arbetskraft kommer fortsättningsvis att utmana småbarnspedagogiken, men även tillgången på speciallärare samt ämneslärare i naturvetenskapliga ämnen.

III. Kehittämissuunnitelma

Studerandens färdigheter, attityder och välmående:

Läsfärdigheter och språkliga färdighet stärks. Lässtrategin implementeras med systematiskt införande av lässtrategier.

Skolarbetet bör vara tryggt för alla:

Förebyggande av mobbning, trakasserier, diskriminering och våld intensifieras genom satsningar på förebyggande verksamhet.

Individuella läroprocesser:

Ett tillräckligt och fungerande stöd ges till eleverna. Personalens kunskande utvecklas kring olika specialbehov. Verksamhetskulturen efter Sirkkalabäckens fusion med Sirkkala och S:t Olofsskolan utvecklas så att strukturen och de individuella stödprocesserna kring eleverna är fungerande. Personalen utbildas systematiskt.

Elevvården:

Den gemensamma elevvården utvecklas och elev-och studerandevårdsplanen implementeras.

IV. Yhteisvaikuttava ja poikkialainen toiminta

Toimenpiteet segregaatien ja sen vaikutusten vähentämiseksi sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi

- käynnistetään koulusegregaation vähentämisen toimenpideohjelma
- vahvistetaan lasten ja nuorten lukutaitoa ja kielellisiä valmiuksia käynnistämällä Lukutaito-ohjelman toimenpiteet
- kehitetään yhteisöllisen opiskeluhuollon alueellisia ja koulukohtaisia toimintamalleja kaikilla kouluasteilla
- otetaan käyttöön toimintamallit ehkäistä kiusaamista, syrjintää, häirintää, häiriökäyttäytymistä ja väkivaltaa varhaiskasvatuksessa ja kaikilla kouluasteilla
- kehitetään oppimisen tuen toimintamalleja ja -kulttuuria
- lisätään liikettä ja liikunnallista toimintaa päiväkotien ja koulupäivien yhteyteen
- kehitetään koulutiloissa sekä koulujen piha-alueilla koulupäivän jälkeen tapahtuvan kerho-, harrastus- ja vapaa-aikatoimintaa
- käynnistetään koulu alustana -pilotit koulurakennusten hyödyntämiseksi monitoimijatiloina, jotka mahdollistavat hyvinvointia tukevien palvelujen ja harrastustoiminnan tarjoamisen alueen asukkaille

Toimenpiteet Työvoima- ja elinkeinouudistuksen (TE2025) edistämiseksi

- järjestetään STEAM Turku -toimintaa kaikilla kouluasteilla lasten ja nuorten kiinnostuksen lisäämiseksi luonnontieteiden ja matematiikan oppimista ja jatko-opiskelua kohtaan
- vahvistetaan jatko-opinnoissa ja työelämässä tarvittavaa osaamista
- kehitetään yhteistyössä korkeakoulujen ja yritysten kanssa entistä sujuvampia opintopolkuja työelämään alueen pito- ja vetovoiman vahvistamiseksi

Toimenpiteet Ilmastotavoitteiden edistämiseksi

- kehitetään ilmasto- ja kestävyyskasvatusta päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten arjessa tukevaa pedagogiikkaa, toimintakulttuuria ja oppimisympäristöjä
- toimeenpannaan vuonna 2024 päättyneiden projektien tuloksena syntyneet perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen kestävyys- ja ilmastokasvatuksen toimintasuunnitelmat

V. Tunnusluvut

Tunnusluku	Tunnusluvun mittayksikkö	Lähde	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Ennuste 2024
Svenskspråkig småbarnspedagogik: Barn i kommunala enheter	lkm	*november 2021	412*	-	421	-
Svenskspråkig småbarnspedagogik: Varav barn i förskola	lkm	-	130	-	102	-
Svenskspråkig småbarnspedagogik: Servicesedel	lkm	-	211	-	187	-
Grundläggande utbildning 1-6: elevantal	lkm	*Ennuste kouluihin tulevasta oppilasmäärästä on tehty paikkatietodataan perustuen ja sen jälkeen jokaiselle vuosiluokalle Cygnaeus skolanissa on lisätty 10 oppilasta, joka tulevat muista kunnista. Sen lisäksi yhteensä 10 oppilasta on lisätty johtuen siitä, että on oppilaita, jotka ovat suomenkielisiä mutta valitsevat ruotsinkielisen koulupolun ja eivät näy väestörekisterissä ruotsinkielisinä. Koulujen	813	792	787	772

		tilanteeseen perustuen ja-ottelu koulujen välillä on ollut 7 oppilasta Cygnaeus skolaniin per vuosiluokka ja 3 oppilasta Sirkkala skolaniin per vuosiluokka.				
Grundläggande utbildning 7-9: elevantal	lkm	Prognosen bygger på elever som redan finns inne i verksamheten. Kommande elever från S:t Karins medräknade	438	491	517	519
Gymnasiet: antal studerande	lkm	-	289	312	339	360
Arbis	lkm	-	4 000	-	4000	4 000

VI. Toimenpiteet

Toimenpide	Vastuuhenkilö
Verksamhetskultur som främjar läsning och läsfärdigheter inom småbarnspedagogiken Stärkande av läsfärdigheter: Tas i bruk Niilo Mäki Institutets uppföljningssystem "NAPP" för uppföljning av läsfärdigheter hos 5–6 åriga barn. Utvärderings verktyget "läsecirkel" tas i bruk i varje barngrupp för att utvärdera och utveckla läsning och främja barnens läsförberedande färdigheter. Främjandet av läskulturen hemma: familjernas delaktighet i den läsande verksamheten är viktigt. Grupperna skapar regelbundna läsaktiviteter som inkluderar hemmen. Främjande av litteratur och berättelser: dagliga planerade högläsningstunder ordnas i alla grupper. Barnen inkluderas och uppmuntras uttrycka sina tankar om berättelsen. Familjerna tar del av dagens högläsning och uppmuntras läsa hemma. Litteratur och multilitteracitet integreras i gruppens verksamhet genom lek samt teman och projekt som löper över längre tid Miljön i daghemmet/förskolan inreds med böcker, bilderböcker, sagor och andra texter och bilder som är lättillgängliga för barnen.	Servicechef, enhetschefer, pedagog, speciallärare

Bokhörnor, läsmattor och bekväma sittplatser ska användas för att göra läsning inbjudande	
1. Uppmuntra lustfyllt läsande: Speciallärare samarbetar med klasslärarna för att hjälpa eleverna att hitta motiverande böcker på rätt läsnivå, vilket främjar en kärlek till läsning. 2. Målmedvetet stöd vid läsutmaningar: Vi erbjuder stöd till elever som har svårt med läsningen genom metoder som växelläsning med en vuxen, fokusering på både lästräning och faktainläring, samt att en vuxen regelbundet lyssnar på och diskuterar elevernas läsning för att följa deras utveckling. 3. Regelbunden läsning: Läsning är en integrerad del av schemat i klassrummet med planerade lästider och engagerande aktiviteter som exempelvis "Läsbingo". 4. Betoning på tidig läsinläring: Användning av rim och ramsor i de lägre årskurserna (t.ex. Bornholmsmodellen) fortsätter även i högre årskurser för att stärka grundläggande läsfärdigheter. 5. Användning av "En läsande klass": Lärarna integrerar figurer och strategier från "En läsande klass" i undervisningen för att förbättra elevernas läsförståelse och analytiska förmåga. 6. Gemensamma läsoplevelser: Klasserna läser samma bok tillsammans, följt av diskussioner och uppgifter för att fördjupa förståelsen och skapa en gemenskap kring läsning. 7. Omfattande läsprogram: I samarbete med klasslärarna utvecklar vårt specialteam ett sammanhängande läsprogram som inkluderar olika texttyper, såsom faktatexter, poesi och skönlitteratur, integrerat i olika ämnen. 8. Främjande av högläsning hemma: Vi uppmuntrar föräldrar att fortsätta läsa högt för sina barn hemma, även efter att de lärt sig läsa själva. 9. Samarbete med lokala bibliotek: Regelbundna besök till skol- och stadsbibliotek, deltagande i bokprat och författarbesök från finlandssvenska författare är en integrerad del av vår strategi. 10. Integration av läsning i vardagen: Eleverna läser varje dag, deltar i litteraturdiskussioner, besöker stadsbiblioteket,	Rektor/lärare/Cygnaeus skola

bibbabussen och skolans eget bibliotek, och engageras i läsprojekt under både höst och vår. Genom dagliga rutiner och kreativa initiativ som att skriva egna romaner och delta i bokträdprojekt uppmuntras en stark läskultur i hela skolan.	
Vi stärker läsfärdigheter och en läsande kultur Mål: • Vi skapar förutsättningar för språklig medvetenhet genom att använda bildstöd och tillsammans i klassen gå igenom viktiga ord och begrepp. • Lässtrategin implementeras, både vårdnadshavare och personal informeras. Pedagogiska diskussioner förs och tips utdelas under personalmöten. • Vi utvärderar och utvecklar läsundervisningen genom att skapa en ny LÄS-årsklocka för hela skolan. Olika lästest i alla årskurser (läsförståelse, -hastighet ...) • Vi stärker en läsande kultur bl.a. genom regelbundna bibbabesök, bokprat (både vuxen - > elev + elev -> elev), kompisläsning, författarbesök • Högläsning och lässtunder hör till dagsprogrammet i alla klasser dagligen!	Rektor/lärare/Sirkkala skola
St Olofsskolans målsättningar i läsutveckling Vi deltar i läsveckan under hösten På vårterminen läser alla elever en bok under insatta temaveckor Varje ämneslärare är en modersmålslärare, med tyngdpunkt på läsförståelse. Under läsåret 2024–2025 kommer tyngdpunkten för eleverna att vara läsning o läsförståelse inom de olika läroämnena i skolan. Varje ämneslärare skall gå igenom undervisningsmaterialet och se till att eleverna verkligen förstår vad som står skrivet i undervisningsmaterialet. Vid föräldramötena betonas hur viktigt läsningen är för att eleverna skall klara sig i skolan och samhället.	Rektor/lärare/St Olofsskolan
Fortsätta utveckla Kompassen (ett verktyg som vi tagit fram med hjälp av genrepedagogiken)	Rektor/Katedralskolan
Jobba för en högklassig undervisning, där fokus sätts på lärandet och vad som krävs för att alla ska nå sin potential: en fortsatt utveckling av kompetenstänkandet, differentieringen av innehållet samt synen på den mångsidiga bedömningen och vad det innebär i praktiken.	Rektor; lärare/Katedralskolan
Positiv och inkluderande verksamhetskultur i småbarnspedagogiken: Personalen fokuserar på barnets styrkor och färdigheter: alla barn inkluderas och lyckas dagligen Dokumentera lärandet: Dokumentationsmetoder (t.ex. genom foton, videor eller	Servicechef, enhetschefer, pedagog, speciallärare

konstverk) används för att fånga och visa barnens lärandeprocesser samt som underlag för reflektion i framtiden. Verktyg: Pedanet mm Kommunikation och relationer: Daglig växelverkan med vårdnadshavare betonar lyckanden och att se det goda i barnets dag. Specifik plan för vårdnadshavarnas delaktighet i gruppens verksamhet utarbetas i varje grupp. Utvecklandet av Feedback-kulturen: Skapas en kultur där feedback ges och tas emot positivt. Omfattar såväl ledningen, personalen som barnen. "Se det goda" arbetssättet tas i bruk på alla daghem och förskolor. "Se det goda" fokuserar på att lyfta fram och förstärka positiva beteenden och egenskaper hos barn och vuxna.	
Gemenskap i verksamhetskulturen • Vi stärker elevernas anknytning och närvaro i skolan med positiv psykologi som ledstjärna. Samundervisning och inklusion diskuteras, skuggas och utvecklas. Frånvaron följs kontinuerligt upp genom aktiv elevvård, "Tillbaka till skolan"-verksamheten och givetvis aktiv kommunikation och samarbete med hemmen. • Vi säkerställer trygghet och välmående i vardagen genom gemensamma, månatligen varierande välmående-teman och aktivitetsraster under läsåret, även läsning och rörelse ingår i rastverksamheten. • Kompiselevsverksamheten fortsätter. Här har Sirkkala fungerat som pilotskola i Folkhälsans projekt. Personalen kör med enhetlig linje, dvs. gemensamma spelregler t.ex. på hur lektioner inleds, avslutas. Vi tilltalar varandra med respekt och förhåller oss positivt i olika situationer.	Rektor/lärare/Sirkkala skola
Stöda välmående genom att fortsätta ordna må bra-temadagar och -caféer diskutera telefonanvändning och sociala medier på bred front, så att de studerande förstår farorna med 24/7 uppkopplingen, och att de lär sig förhålla sig till sociala medier och AI på ett hållbart och vettigt sätt (Jfr. gymnasiernas hustavlor för AI-användning)	Rektor/lärare/Katedralskolan
En fysiskt aktiv vardag för eleverna: Mål: - Äldre elever skolas inom Rastis-verksamheten. - Lärarledda rörelseraster månatligen - Gemensamma evenemang under året för hela skolan med fokus på rörelseglädje	Rektor/lärare/Sirkkala skola

ordnas: terränglöpning, fotbollsturnering, innebandyturnering m.m. - Rastkorgar med inspirerande innehåll skaffas (och uppdateras) till alla klasser. - Pausgymnastik under längre lektionspass - Fortbildning för personalen inom funktionellt lärande	
Sossens Må Bra Raster 2024–2025 Under läsåret 2024–2025 kommer vi ha "Må Bra Raster" i skolan tillsammans med tredje sektorn. Under dessa raster har vi personer från olika organisationer som kommer och håller program under matrasterna. Idén med dessa må bra raster är att eleverna ska få ta del av olika organisationers verksamhet med fokus på positiv hälsa.	Rector/lärare/St Olofsskolan
Skola i rörelse 2024–2025: Varje månad får eleverna ta del av pausgymnastik under en veckas tid. Pausgymnastiken sker under lektionstid, tar ca 5 min av lektionen. Varje vecka följer ett tema; rörlighet, styrka, balans, uthållighet.	Ansvarslärare för skola i rörelse/St Olofsskolan
Verksamhetskulturen utvecklas så att smågruppsverksamheten är väl organiserad (S:t Olofsskolan)	Rector, biträdande rector, lärare
Ledarskapsstrukturer som stöder ledarskapet och det pedagogiska ledarskapet inom svenskspråkig småbarnspedagogik. Utvärdering och utveckling av teamarbete och ansvarsuppgifter, möteskulturen och uppföljningen av verksamhetens målsättningar på områdesnivå. Enhetsvisa planer för delat ledarskap dokumenteras och implementeras i enhetsvisa ledarteam. Arbetet struktureras och dokumenteras. Enhetsvisa ledningsteam arbetar regelbundet och målmedvetet för att stöda verksamhetskulturen och målsättningar. Pedagogisk handledning blir en del av ledarnas regelbundna arbetsuppgifter. Enheterna använder sig av "Johtajan kompassi" och verktyg som erbjuds via Reunamo education och Valssi.	-
Målsättning för Arbis för 2024–2025 är att hitta nya deltagare genom att sätta in nya kurskoncept. Öka det fysiska och psykiska välmåendet genom att erbjuda kurser i dessa ämnen. Vi kommer även att införa kurser där deltagare kan, om så önskar, få studiepoäng för sina prestationer	-

VII. Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tunnusluvun mittayksikkö	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025
------------	--------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Undervisningstimmar Arbis	-	4 000	4 151	4 000	4 000
------------------------------	---	-------	-------	-------	-------

VIII. Henkilöstöstrategian toimenpiteet

Tavoite	Toimenpide
Henkilöstön osaaminen vastaa muuttuvia tarpeita ja mahdollistaa mielekkään urapolun	Arbetsgivaren stöder personalens fortbildning och kompetensutveckling inom småbarnspedagogiken för behörighetsgivande utbildning.

Lukio- ja yleissivistävä aikuiskoulutus

I. Kuvaus toiminnasta

Turun suomenkielisessä lukio- ja yleissivistävässä aikuiskoulutuksessa on viisi päivälukiota ja iltalukio sekä Turun suomenkielinen työväenopisto. Opiskelijoita suomenkielisissä päivälukioissa on noin 3500. Lukiokoulutuksessa toimivat jokaisen lukion yleislinjojen lisäksi seuraavat valtakunnallisen erityistehtävän saaneet linjat: Urheilulukio (Kerttulin lukio), ICT-linja (Kerttuli) luonnontiedelinja (TSYK), musiikki (Puolalanmäki) sekä taideviestintä (Klassillinen lukio). Tämän lisäksi toimii kaupungin omalla tuella merilukio (TSYK). Iltalukion ja Turun suomenkielisen työväenopiston toiminta on vireää ja kursseille osallistumisissa on saavuttu koronaa edeltänyt tilanne ja jopa ylitetty se. Turun iltalukiossa opiskelee tutkintotavoitteisesti n. 350 opiskelijaa vuosittain. Yksittäisten oppiaineiden opiskelijoita on kesälukiotoiminta mukaan luettuna vuositonasolla yli 2 000. Työväenopistossa järjestettiin lv 2023-2024 yli 25 000 tuntia opetusta.

Turun kaupungin lukiokoulutus on valtakunnallisesti kehittämässä lukiokoulutusta ja erityisesti yhteistyössä Espoon, Helsingin, Jyväskylän, Oulun, Tampereen ja Vantaan kaupunkien kanssa. Lisäksi olemme mukana valtakunnallisissa hankkeissa ja teemme alueellista yhteistyötä VSO:n lukiojaoksen kautta. Yleissivistävä aikuiskoulutus niin Iltalukion kuin työväenopiston osalta ovat keskeisiä vaikuttajia omissa verkostoissaan valtakunnallisesti ja alueellisesti. Turun iltalukio vastaa alueellisen verkko-opetuksen koordinoimisesta ja kehittämisestä Turun seudun toisen asteen etäenkaan puitteissa.

Lukiokoulutuksen tehtävänä on tuottaa korkeatasoista koulutusta, mikä antaa kaikille opiskelijoille tasa-arvoisen mahdollisuuden jatko-opintoihin. Lukiokoulutuksen tarkoituksena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja aktiivisiksi yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja, taitoja ja valmiuksia. Lisäksi koulutuksen tarkoituksena on antaa opiskelijoille valmiuksia elinikäiseen oppimiseen ja itsensä jatkuvaan kehittämiseen. Koulutusta alle 18-vuotiaalle opiskelijalle suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Lukiossa otetaan säädösten mukaisesti huomioon opiskelijan opiskeluun liittyvät yksilölliset tarpeet. Opetuksessa kehitetään uusia pedagogisia menetelmiä, ja lukiokoulutus on laadullisesti valtakunnallista huippua.

Turun iltalukio tarjoaa aikuisten lukiokoulutusta niin tutkintotavoitteisena kuin harrastusluonteisenakin. TUVA-koulutusta järjestetään erityisesti lukioon hakeutuville nuorille. Turun iltalukio antaa aikuisten perusopetusta, TUVA-koulutusta ja vanhilaopetusta Turun vankilalle. Turun iltalukion laaja opintotarjonta on Turun kaupungin päivälukioiden opiskelijoiden käytävissä maksutta. Opetusta annetaan luokkaopetuksena, verkossa ja hybridimuotoisesti.

Turun suomenkielisessä työväenopistossa toteutetaan vapaan sivistystyön koulutusta, jonka tavoitteena on tukea elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta opiskelijoiden aktiivista kansalaisuutta, parempaa elämän hallintaa, itsensä monipuolista kehittämistä ja yhteisöllisyyttä, sekä edistää kansanvaltaisuuden, tasa-arvon ja moniarvoisuuden toteutumista yhteiskunnassa. Työväenopiston rahoitusmuodot ovat valtionosuus, valtionavustus, hankerahoitus ja opiskelijoiden omarahotusosuudet. Työväenopiston toiminnassa otetaan erityisesti huomioon elinikäinen oppiminen, tarjoamalla monipuolisia ja monialaisia kursseja sekä syrjäytymisvaarassa olevien aktivointi ja maahanmuuttajien suomen kielen ja opiskelutaitojen vahvistaminen. Maahanmuuttajien täysipäiväistä koulutusta on lisätty kaksinkertaiseksi aikaisempiin vuosiin verrattuna.

II. Toimintaympäristön muutos

Lukiokoulutukseen on kohdistunut useita isoja muutoksia viime vuosina, jotka ovat muuttaneet niin lukiota kuin lukiokoulutusta merkittävästi. Tärkeimpiä uudistuksia viime vuosina ovat olleet oppivelvollisuuden pidentäminen, opetussuunnitelmauudistus sekä lukiolain ja ylioppilastutkintolain muutokset. Turun lukiokoulutus on mukana useissa valtakunnallisissa hankkeissa mm. lukiokoulutuksen laadun ja saavutettavuuden kehittämiseksi sekä laatukriteereiden muodostamiseksi. Lisäksi kohteena on pedagogisten menetelmien kehittäminen. Turun lukiokoulutus sai Oppimisen tuki -hankeavustusta YHDESSÄ-hankkeelleen, nimenomaan pedagogiikan kehittämiseen. Myös Turun iltalukiossa opiskelee oppivelvollisia, joille tarjotaan maksuttoman oppimateriaalin lisäksi täysimääräiset opintososiaaliset edut. Alle 18-vuotiaat voivat siirtyä aikuislukioon vain erityisestä, tavallisimmin terveydellistä syistä. Tällaisten opiskelijoiden määrä on ollut viime vuosina vakaassa kasvussa. Turun iltalukio pyrkii helpottamaan myös muiden kuin oppivelvollisten mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen, niin tutkintotavoitteiseen kuin harrastusluonteiseen, kiinnittämällä huomiota kohtuullisiin opintomaksuihin ja lainaamalla oppimateriaalia opintojen ajaksi.

Toimintaympäristöön kohdentuu muutoksia jatkossakin. Hallituksen esitykset lukiolain ja eräiden muiden lakien muuttamiseksi tulevat voimaan vuodesta 2025 alkaen portaittain ja muutokset koskevat seuraavia asioita, joihin Turun lukiokoulutus on aloittanut jo valmistautumisen:

- lukiokoulutuksen rahoitusmallin uudistamisen vastaamaan paremmin lukiokoulutuksen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia
- mahdollistetaan englanninkielisen ylioppilastutkinnon suorittaminen (1.8.2026 alkaen)
- luodaan lukiodiplomeille valtakunnallinen kriteeristö ja mahdollistetaan yhden pakollisen ylioppilaskokeen korvaaminen lukiodiplomilla (1.8.2027 alkaen)
- säädetään lukiolaisen oikeudesta tukiopetukseen (1.8.2025 alkaen)
- selvitetään ja arvioidaan mahdollisuutta lisätä liikunnanopetusta viikoittaiseksi koko lukiokoulutuksen ajan.

Toimintaympäristöön tulee keskeisesti vaikuttamaan korkeakoulujen todistusvalinnan kehittäminen ja uusien pisteytysmallien käyttöönotto kevään 2026 yhteishaun yhteydessä. Tämä muutos koskee lukio-opintonsa syksyllä 2023 tai myöhemmin aloittaneita nuoria. On huomattava, että todistusvalinnan kehittämiseen liittyy paitsi uusi pisteytysmalli, myös valintakokeiden aikataulun ja sisältöjen uudistaminen. Jälkimmäinen uudistus otetaan käyttöön kevään 2025 valintakokeissa ja se vähentää merkittävästi hakijoiden työmäärää, kun valintakokeiden määrä tippuu yhdeksään ja aikataulu muotoutuu siten, että todistusvalinnassa valituksi tulleiden ei tarvitse enää osallistua valintakokeisiin.

Yleissivistävän aikuiskoulutuksen osalta voidaan Turun suomenkielisen työväenopiston ja Turun Iltalukion osalta todeta seuraavaa. Työväenopiston toiminnassa korostuu kansalaisten elinikäinen oppiminen, maahanmuuttajien suomen kielen ja opiskelutaitojen vahvistaminen sekä syrjäytymisvaarassa olevien aktivointi. Työväenopisto kehittää entistä monipuolisempaa ja saman aineen sisällä monitasoisempaa kurssitarjontaa ja vastaa tehokkaammin syrjäytymisvaarassa olevien aktivointiin ja maahanmuuttajien perusopiskelutaitojen vahvistamiseen tarjontaan lisätyillä päiväkursseilla. Opiston kurseja pidetään eri puolilla Turkua, jotta myös lähiöissä voidaan opiskella. Turun iltalukio kehittää toimintaansa yhteistyössä Turun kaupungin päivälukioiden kanssa sekä osallistumalla aktiivisesti Aikuislukioliitto ry:n toimintaan. Opettajat toimivat Aikuislukioiden opettajat ry:ssä ja rehtori Aikuislukioiden rehtorit ry:ssä. Alueellista verkko-opetusta kehitetään Turun seudun toisen asteen etärenkaan puitteissa ja myös Länsi-Suomen läänin reaaliarenkaan yhteistyössä. Kehittämistyön ajankohtaisina teemoina ovat erityisopetus ja opinto-ohjaus verkossa sekä hybridiopetus. Alkaneena lukuvuotena on tarkoitus vahvistaa kansainvälistä yhteistyötä, syyslukukaudella Viron aikuislukioiden ja kevätlukukaudella Ruotsin aikuislukioita vastaavien toimijoiden kanssa.

III. Kehittämissuunnitelma

Oppijaa koskeva kehittäminen

Päivälukiot

- Toisen asteen Tuen strategian käyttöönotto ja oppimisen tuen kehittäminen mm. lisäämällä erityisopettaja- ja opinto-ohjaajaresurssia lukioissa
- Oppimisen tuki -hanke
- Laatu-hanke

Yleissivistävä aikuiskoulutus

Iltalukio

- Iltalukio tehostaa oppivelvollisuusopiskelijoiden opintopolun rakentamista.
- Iltalukiossa lähiopetuksen volyymin vahvistaminen.
- Iltalukion oppimisen tuen kehittäminen ja päivälukiosta iltalukioon siirtymisen sujuvoittaminen.
- Iltalukion opiskeluhuollollisen resurssin turvaaminen

Työväenopisto

- Työväenopiston osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen
- Työväenopiston opintopistekurssien lisääminen kurssitarjontaan
- Työväenopiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön toteuttaminen

Opetus- ja ohjaushenkilöstöä koskeva kehittäminen**Päivälukiot**

- Toisen asteen Tuen strategian käyttöönotto ja oppimisen tuen kehittäminen strategiassa linjatun mukaisesti.

Yleissivistävä aikuiskoulutus**Iltalukio**

- Iltalukion oppimisen tuen kehittäminen

Työväenopisto

- Työväenopiston opistokurssien lisääminen
- Työväenopiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön toteuttaminen

Palveluiden järjestämistä koskeva kehittäminen**Lukiokoulutus**

- Monimuoto-opetuksen kehittäminen verkko-opetukseen panostamalla

- Mahdollisen englanninkieliseen ylioppilastutkintoon käyttöönottoon ja englanninkielisen opetukseen valmistautuminen
- Vieraiden kielten opiskelun lisääminen
- DigiOnen pilotointi sekä käyttöönottoon valmistautuminen
- Laadukas ja saavutettava Turun lukiokoulutus –hankkeen läpivienti
 - Laadunhallinnan kokonaisuuden rakentaminen
 - Tiedolla johtamisen mallin kehittäminen
 - Toimintakulttuurin uudistaminen

Yleissivistävä aikuiskoulutus

Ilta lukio

- Lähiopetuksen volyymin vahvistaminen

Työväenopisto

- Työväenopiston hallinnon vahvistaminen

IV. Yhteisvaikuttava ja poikkialainen toiminta

Turun lukio- ja yleissivistävän aikuiskoulutuksen palvelualueella toteutetaan seuraavia Uuden Turun toimintamalleja:

- Toimenpiteet segregaatian ja sen vaikutusten vähentämiseksi sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi
 - o käynnistetään koulusegregaatian vähentämisen toimenpideohjelma
 - o vahvistetaan lasten ja nuorten lukutaitoa ja kielellisiä valmiuksia käynnistämällä Lukutaito-ohjelman toimenpiteet
 - o kehitetään yhteisöllisen opiskeluhoollon alueellisia ja koulukohtaisia toimintamalleja kaikilla kouluasteilla
 - o otetaan käyttöön toimintamallit ehkäistä kiusaamista, syrjintää, häirintää, häiriökäyttäytymistä ja väkivaltaa varhaiskasvatuksessa ja kaikilla kouluasteilla
 - o kehitetään oppimisen tuen toimintamalleja ja -kulttuuria
 - o lisätään liikettä ja liikunnallista toimintaa päiväkotien ja koulupäivien yhteyteen

- käynnistetään koulu alustana -pilotit koulurakennusten hyödyntämiseksi monitoimijatiloina, jotka mahdollistavat hyvinvointia tukevien palvelujen ja harrastustoiminnan tarjoamisen alueen asukkaille
- Pyritään pakollisten opintojaksojen ryhmäkoot rajaamaan 25 opiskelijaan. Jotta nuori tulisi nähdyksi paremmin, saisi paremmin tukea opettajalta ja opettajalla olisi riittävästi aikaa nuorelle, pienemmät ryhmäkoot ovat välttämättömiä.
- Englanninkielisen ylioppilastutkinnon aloittaminen, mikäli lainsäädäntö muuttuu uuden hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti ja englanninkielinen ylioppilastutkinto tulee mahdolliseksi.
- Toimenpiteet Työvoima- ja elinkeinouudistuksen (TE2025) edistämiseksi
 - järjestetään STEAM Turku -toimintaa kaikilla kouluasteilla lasten ja nuorten kiinnostuksen lisäämiseksi luonnontieteiden ja matematiikan oppimista ja jatko-opiskeluja kohtaan
 - vahvistetaan jatko-opinnoissa ja työelämässä tarvittavaa osaamista
 - kehitetään yhteistyössä korkeakoulujen ja yritysten kanssa entistä sujuvampia opintopolkuja työelämään alueen pito- ja vetovoiman vahvistamiseksi
- Toimenpiteet Ilmastotavoitteiden edistämiseksi
 - kehitetään ilmasto- ja kestävyyskasvatusta päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten arjessa tukevaa pedagogiikkaa, toimintakulttuuria ja oppimisympäristöjä
 - toimeenpannaan vuonna 2024 päättyneiden projektien tuloksena syntyneet perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen kestävyys- ja ilmastokasvatuksen toimintasuunnitelmat

V. Tunnusluvut

Tunnusluku	Tunnusluvun mittayksikkö	Lähde	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Ennuste 2024
Lukiokoulutuksen oppilasmäärät 20.9. (ilman kv-lukiota)	lkm	Lukiokoulutus: Kaupungin päivälukiot yhteensä + iltalukion opiskelijat	3 812	3 820	3 928	3 933
Lukiokoulutuksen oppilasmäärät 20.9. (ilman iltalukiota)	lkm	Lukiokoulutus: Kaupungin päivälukiot yhteensä	3 553	3 575	3 696	3 730
Turkulaisten 16-18 -vuotiaiden määrä	lkm	-	4 878	5 216	5 061	5 253

suomenkielisten 16-18 -vuotiaiden määrä (31.12.) *	lkm	Turun kaupungin väestöennusteet 2020-2051	3 811	4 010	3 910	4 010
ruotsinkielisten 16-18 -vuotiaiden määrä (31.12.) *	lkm	Turun kaupungin väestöennusteet 2020-2051	276	304	283	313
muunkielisten 16-18 -vuotiaiden määrä (31.12.) *	lkm	Turun kaupungin väestöennusteet 2020-2051	791	902	868	930
Lukiokoulutuksen oppilasmäärät 20.9. (ml. kv-lukio)	lkm	-	3 879	3 879	3 995	4 000

VI. Toimenpiteet

Toimenpide	Vastuuhenkilö
Tuen strategian käyttöönotto ja sen mukaisen toimintakulttuurin kehittäminen ja kouluttaminen.	Palvelualuejohtaja; rehtorit
Verkko-opetuksen kehittäminen ja monipuolistaminen	Palvelualuejohtaja; rehtorit
Valmistautuminen englanninkielisen lukiokoulutuksen aloittamiseen	Palvelualuejohtaja; rehtorit
Päivälukioiden pakollisten opintojaksojen ryhmäkokojen pienentäminen	Palvelualuejohtaja; rehtorit
Iltalukio tehostaa oppivelvollisten opintopolkujen rakentamista, oppimisen tukemista ja opiskeluhuollon kohdentamista	Palvelualuejohtaja; rehtorit
Työväenopisto jatkaa osaamisen tunnistamisen ja tunnistamisen kehittämistä, lisää opintopistekurssit kurssitarjontaan ja panostaa suomi toisena kielenä opetukseen.	Palvelualuejohtaja; rehtorit

VII. Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tunnusluvun mittayksikkö	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Opiskelijavirtauma, päivälukiot	lkm	3 300	3 357	3 300	3 400
Opiskelijavirtauma, iltalukion tutkintoon johtava koulu-tus	lkm	510	678	450	450

Opiskelijavirtauma, Tsuto	lkm	15 000	11 525	15 000	15 000
Opetustunnit/Tsuto	lkm	19 000	25 394	20 000	20 000
Päivälukiot kokonaiskustannus (€ / opiskelija)	€	6 230	7 349	6 800	7 500
Päivälukiot opetukseen (€ / opiskelija)	€	4 223	4 737	4 450	4 550
Iltalukio kokonaiskustannus (€ / opiskelija)	€	4 000	6 027	5 550	5 600
Iltalukio opetukseen (€ / opiskelija)	€	3 050	5 452	5 070	5 200
Ylioppilas-kirjoitusten arvosanojen keskiarvo	arvosana (1-5)	4,80	4,76	4,80	4,8

VIII. Henkilöstöstrategian toimenpiteet

Tavoite	Toimenpide	Vastuuhenkilö
Henkilöstön osaaminen vastaa muuttuvia tarpeita ja mahdollistaa mielekkään urapolun	Henkilöstölle järjestetään täydennyskoulutusta, joka tulee asetettuja tavoitteita, uudistumista sekä työhyvinvointia.	Palvelualuejohtaja

Ammatillinen koulutus

I. Kuvaus toiminnasta

Yleiskuvaus

Ammatillisen koulutuksen palvelualue tarjoaa ammatillista koulutusta (perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkinnot sekä niiden osat ja muu ammatillinen koulutus) suomeksi, ruotsiksi (2 tutkintoa; liiketoiminnan perustutkinto sekä tieto- ja viestintätekniikan perustutkinto) ja englanniksi (2 tutkintoa: ravintola- ja catering alan perustutkinto ja puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto). Lisäksi palvelualueella toteutetaan tutkintoon valmentavaa koulutusta (TUVA), aikuisten perusopetusta ja vankilaopetusta. Yhteistyössä Axxell Utbildningin Ab:n kanssa toteutamme ruotsinkielistä lähihoitajakoulutusta sekä Suomen Urheiluopiston Kannatusosakeyhtiön kanssa liikuntaneuvojakoulutusta. Palvelualue on myös seudun suurin oppisopimuskoulutusten solmija.

II. Toimintaympäristön muutos

Vuoden 2024 ammatillisen koulutuksen suoritepäätöksen tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä on 4603. Oppivelvollisuusiän nostaminen ja maksuttomuus on edennyt vuosiluokittain syksystä 2021 alkaen ja toteutuu nyt täysimääräisenä maksuttomuuden kustannusten osalta. Hallitus on tehnyt esityksen maksuttomuuden ikärajan laskemisesta 18 vuoteen. Yhteishaun kautta hakeutuvien opiskelijoiden määrä on kasvanut vuonna 2024 noin 10 %:lla. Tutkintoon valmentavan koulutuksen tarve on lisääntynyt oppivelvollisuuden laajentumisen myötä ja esimerkiksi opiskelupaikkojen osoittamisen kautta. Koulutusten kysyntään vaikuttaa alueen työvoimatarve ja tilanteet voivat nopeastikin muuttua ja tämä vaikuttaa erityisesti oppisopimuskoulutuksissa, työvoimakoulutuksissa, jatkuvan oppimisen ja jatkuvan haun koulutuksissa.

Opiskelijoiden erilaiset haasteet, kuten neuropsykologiset ja -psykiatriset oireet sekä elämänhallinnan haasteet ovat lisääntyneet selvästi koronaepidemiaa edeltäviin vuosiin verrattuna. Erityisen tuen tarpeen tunnistamisia ja päätöksiä tehdään vuosittain jo yli tuhat ja luvun arvellaan olevan todellisuudessa korkeampi. Turun toisen asteen tuen ja ohjauksen strategiassa, joka hyväksyttiin helmikuussa 2024 on kuvattu oppilaitosten nykytilannetta niin tunnuslukujen, tutkimusten kuin kyselyiden kautta. Strategiassa on myös nostettu esille kehittämisen kohteet, joita viedään eteenpäin niin sisäisillä kehittämisvoimilla kuin ulkoista projektirahoitusta hyödyntäen.

Varsinais-Suomi eli positiivisen rakennemuutoksen aikaa ennen koronaepidemian globaaleja vaikutuksia. Tällä hetkellä Turun alueen työllisyystilanne on koronan jälkeen lähtenyt hyvään nousuun ja useilla aloilla on työvoimapula. Turun alueen työllisyystilanne on valtakunnallista keskiarvoa parempi, mutta työttömyys on kasvanut verrattuna kuusikkokuntiin. Työllisyysalueiden toiminnan valmistelua on tehty vahvassa yhteistyössä oppilaitoksen kanssa. Uudet toimintamallit ja yhteistyön tiivistyminen tulevat vaikuttamaan aikuisväestön koulutukseen. Kansainvälistyminen ja maahanmuuttajien kotoutumisen edistäminen ja työelämään siirtymisen nopeuttaminen on ammatillisen koulutuksen haaste ja myös mahdollisuus. Turun alueen väestökasvu on tällä hetkellä voimakasta ja perustuu pitkälti maahanmuuttoon. Turun ammatti-instituutti on saanut kahteen tutkintoon englanninkieliset järjestämisluvut, jotta pystymme vastaamaan paremmin vieraskielisten koulutustarpeisiin. Turussa on jo englanninkielinen koulutus tarjolla perusopetuksessa ja korkeakouluissa.

Uuden palvelualoille tulevan TAITO-kampuksen rakentaminen on suunniteltu alkavaksi alkupuolella. Tavoitteena kampuksen valmistuminen 2027 elokuussa. Kampuksen toimintojen suunnittelu tehdään yhteistyössä koulutusyksiköiden ja yhteisten palveluiden kanssa. Tekniikan aloilla alkanut tilatarve- ja palveluverkkoselvitys jatkuu.

Ammattitaidon SM-kilpailut Taitaja 2025 järjestetään Turussa yhteistyössä Skills Finlandin kanssa. Tapahtuma on merkittävin ammatillisen koulutuksen vuosittainen tapahtuma, johon odotetaan 70 000 vierailijaa. Tapahtuma toteutetaan Turun ammatti-instituutin johtamana 12 muun ammatillisen koulutuksen järjestäjän sekä yritys ym. toimijoiden kanssa.

Kilpailulainsäädäntö estää kunnallisen toimijan myytävien palveluiden toteuttamisen. Ammatillisessa koulutuksessa tämä koskee mm. ELY:n ostamia kasvupalveluita (kotouttamiskoulutus ja yritysten kehittämiskoulutus), koulutusvientiä sekä muita 100 %:sti myytäviä koulutuspalveluita. Näiden toteuttaminen on mahdollista TAITO koulutus Oy - yhtiön kautta. Turun ammatti-instituutti on keskeinen yhteistyökumppani Taito-koulutus Oy:n kanssa ja osaltaan varmistaa kotouttamiskoulutuksen opiskelijoiden sijoittumisen ammatillisiin jatko-opintoihin ja työelämään. Taito-koulutuksen kanssa toteutetaan myös koulutusvientiä sekä tilauskoulusta.

Ammatillisen koulutuksen rahoitus on muuttunut vuoden 2018 alusta siten, että järjestämisluvassa taataan koulutuksen järjestäjälle opiskelijavuosien vähimmäismäärä. Vuosittain opetus- ja kulttuuriministeriöltä haetaan syksyisin seuraavan vuoden tavoitteellinen opiskelijavuosien määrä, joka sitten tulee olemaan ko. vuoden rahoituksen yksi perusta. Vuoden 2024 rahoituksesta 70 % tulee opiskelijavuosista, 20 % tutkinnon ja tutkinnon osien osaamispisteiden määrään perustuen ja 10 % jatkosijoittumisen ja palautteiden perusteella. Lisäksi käytössä on eri kertoimia mm. tutkinnosta, tutkintotasosta, erityisen tuen tarpeesta, opiskelijan aikaisemmasta koulutuksesta ja työmarkkinatilanteesta riippuen. Em. mittarit arvioidaan talousarviovuodesta kaksi vuotta aikaisemmista tuloksista. Näiden rahoitusten lisäksi ammatillisen koulutuksen rahoitukseen sisältyy strategiarahoitusosuus (osa valtionosuudesta kohdennetaan

tähän valtionavustuksena), joka on koulutuksenjärjestäjän haettavissa vuosittain. Käytettävissä olevan rahoituksen kokonaismäärä päätetään vuosittain valtion talousarviossa. Hallitus on valmistellut lakimuutoksia ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeiluun, ammatillisen koulutuksen lakiin ja rahoitukseen. Esityksessä rahoitusta tulitaisiin selkeyttämään ja perusrahoituksen painotukset muuttuisivat 50 % opiskelijavuosista, 30 % suorituksista, 18 % vaikuttavuudesta ja 1 % + 1 % opiskelija ja työelämä palautteista. Lakiesitykset tulevat päätöksentekoon syksyllä 2024. Turun ammatti-instituutti pitää välttämättömänä hakeutua koulutuksen toiminnanohjauksen kokeiluun 2025–2033 ajalle alueen suurimpana koulutuksen järjestäjänä, mikäli laki hyväksytään.

Ammatillisen koulutuksen rahoitukseen kohdennettiin merkittäviä lisärahoituksia edellisiä vuosina, joiden käyttöönotto alkoi vuonna 2020 ja vaikuttivat täysimääräisesti 2021 ja 2022. Opettajien ja ohjaajien lisäämiseen tarkoitettu valtionosuus siirrettiin pääosin perusrahoitukseen vuoden 2023 suorituspäätöksessä. Vuoden 2024 varsinainen suorituspäätös sisälsi seuraavat rahoitukset: perusrahoitus 33 847 961 euroa, suoritusrahoitus 11 164 184 euroa ja vaikuttavuusrahoitus 5 632 701, yhteensä 50 644 846. Rahoitus nousi kaikkien painotusten osalta. Hallitus on budjettivalmisteluissaan päättänyt ammatillisen koulutuksen rahoitusleikkauksesta 100 M€, leikkauksen ja mahdollisesti tulevien rahoitusmuutosten kokonaisvaikutusta on vaikea vielä arvioida.

Turun ammatti-instituutissa toteutetaan maahanmuuttajille kohdennettua aikuisten perusopetusta. Tämän valtionosuus määräytyy aikaisempien vuosien kurssitoteutumien mukaan. Toimintakauden aikana on myös mahdollista tehdä korjaushakemusta, mikäli toiminnan määrässä on merkittävää muutosta. Vuoden 2023 valtionosuus oli 1 598 680 euroa ja vuonna 2024 rahoitus on 955 229, vähentyminen johtuu aikaisempien vuosien rahoitusten korjauksista. Aikuisten maahanmuuttajien perusopetuksen tarpeen arvioidaan kasvavan maahanmuuttajien määrän kasvun myötä. Kyseisen koulutuksen toteuttaminen rinnakkain ammatillisen koulutuksen yhteydessä on tärkeää, jotta opiskelijoiden ohjaus ja joustava siirtyminen ammatilliseen koulutukseen sekä sitä kautta nopeaan työllistymiseen ja kotoutumiseen voidaan turvata.

III. Kehittämissuunnitelma

Toiminnan ja kehittämisen painopisteet on määritetty TAI:n arvoissa:

TAI on kaikkien oppilaitos – jokainen on erityinen

Yhdessä olemme enemmän – sisäiset ja ulkoiset verkostot

Meillä on vain yksi Maapallo – kestävä kehitys ja kiertotalous, yhteiskuntavastuu

Hyvinvointi kuuluu kaikille – opiskelijat, henkilöstö, työyhteisön toimivuus ja ilmapiiri

Oppijaa koskeva kehittäminen

Oppijan taidot, asenteet ja hyvinvointi osana yhteisön toimivuutta ja ilmapiiriä, kunnioittava kohtaaminen
Henkilökohtaisten oppimisprosessien kehittäminen osana Toisen asteen Tuen ja ohjauksen strategiaa
Opiskelijoiden erilaisiin tukitarpeisiin vastataan
Maahanmuuttajien joustavat ja nopeammat koulutusratkaisut
Lisätään englanninkielisten tutkintojen toteuttamista
Kestävän kehityksen käytännön toteutukset jokaisessa koulutalossa ja alalla, opiskelijan kestävän kehityksen osaaminen

Opetus- ja ohjaushenkilöstöä koskeva kehittäminen

Henkilöstön taidot, asenteet ja hyvinvointi osana yhteisön toimivuutta ja ilmapiiriä, kunnioittava kohtaaminen
Kestävän kehityksen käytännön toteutukset jokaisessa koulutalossa ja alalla
Henkilöstön osaaminen, ennakoivasti tulevia osaamistarpeita, muuttuvat ammatit ja ammatillinen koulutus, digitalisaatio, työelämä-
osaaminen sekä tuki ja erityinen tuki

Palvelujen järjestämistä koskeva kehittäminen

Sisäisten ja ulkoisten verkostojen kehittäminen, erityisesti yhteistyö työllisyysalueen ja kunnan palveluiden sekä elinvoimapalveluiden kanssa
Uusien kampusten toimintakulttuurin kehittäminen, yhteisten toimintojen kehittäminen ja johtaminen
Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen ja tutkinnon osien sekä niitä pienempien opintojen TAln tasoinen kehittäminen, monimuoto-
opetuksen hyödyntäminen, monialaiset opinnot, TAln työelämäpalvelut

IV. Yhteisvaikuttava ja poikkialainen toiminta

Lapset ja nuoret, segregaaion vaikutusten vähentäminen

- Oppilaitoksessa toimivien nuorisotyöntekijöiden vakinaistaminen ja toiminnan laajentaminen kaikkiin koulutaloihin nuorisopalveluiden kautta. Nyt toimintaa toteutettu vuonna 2023 osittain asukasbudjetoinnin kautta, joka päättynyt ja yhteisöpedagogeja palkattu määräaikaisina hankerahoituksella, päättyy keväällä 2025.

- Tuvan pajatoiminta yhteistyö nuorisopalveluiden Wimman kanssa
- Ammatillisten opintojen suorittaminen työpajoilla yksilöllistetyi, silloin kun se on opiskelijan etenemistä parhaiten tukevaa, pajayhteistyön tiivistäminen

Työvoima- ja elinkeinouudistus TE2025

- Ammatillinen koulutus on keskeisessä roolissa osaamisen kehittämisen palveluissa, tukemassa työttömien ja työttömyysuhanalaisten henkilöiden osaamistason parantamista ja työelämän osaamistarpeisiin paremmin vastaamista
- TAI:n ohjauspalvelut toimivat sekä työllisyyspalveluiden että IHTUn yhteydessä sekä OpintoOvi palveluissa, joiden kehittämistä ja laajentamista valmistellaan alueellisena yhteistyönä JOE, jatkuvan oppimisen ekosysteemi, projektissa
- Ammatillisen koulutuksen eri muotojen vahvempi hyödyntäminen joustavasti ja asiakaslähtöisesti, etsitään yksilön työllistymistä parhaiten tukevat toimet yhteistyössä asiakkaan, työllisyyspalveluiden, oppilaitoksen ja työelämän kanssa, oppisopimuksen rooli tässä kasvaa, yhdistelmät esim. Työvoimakoulutus tai omaehtoinen koulutus ja sen jälkeen oppisopimuksen kautta työllistyminen
- Yhteisten prosessien kehittäminen ja tiedon hyödyntäminen em. ratkaisuissa

Kotoutumisen uudistaminen

- TAI:n palveluiden määrän arviointi vrt alueen tarpeet, erityisesti aikuisten perusopetus ja maahanmuuttajille suunnattu tuva koulutus
- Vieraskielisten koulutusmallien jatkokehittäminen ml. Englanninkielisten koulutusten lisääminen, varmistetaan työelämän edellyttämä suomen kielen osaamisen ammatillisen koulutuksen lisäksi
- Tiivis yhteistyö kotoutumiskouluttajien kanssa, erityisesti TAITO-koulutus

Elinvoiman palvelukonaisuus

- TAI:n yrityspalveluiden kehittäminen tiiviissä yhteistyössä kaupungin ja työllisyysalueen työelämäpalveluiden kanssa
- Yhteisen tiedon parempi hyödyntäminen työelämän osajärjestöihin vastaamisessa
- Eri koulutusmuotojen vahvempi hyödyntäminen rekrytointi tilanteissa ja olemassa olevan henkilöstön osaamisen kehittämisessä

V. Tunnusluvut

Tunnusluku	Tunnusluvun mittayksikkö	Lähde	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Ennuste 2024	Ennuste 2025
Opiskelijavuodet suoritepäätöksessä	lkm	OKM suoritepäätös	5 116	4 758	4 690	4 603	4 700
Oppisopimuksen opiskelijavuodet	lkm	Oppisopimuksen raportit	1 020	-	1 150	900	1 000
Vos työvoimakoulutuksen opiskelijavuodet	-	OKM suoritepäätös	186	-	150	100	150
Vetovoimaisuus: yhteisvalinnassa ensisijaisten hakijoiden suhde aloituspaikkoihin	-	Yhteishaku raportti	1,10	-	1,10	1,10	1,20
Turkulaisten 16-18 -vuotiaiden määrä	lkm	Turun väestö pienalueittain -raportti	4 878	5 216	5 328	5 253	-
suomenkielisten 16-18 -vuotiaiden määrä (31.12.) *	lkm	Turun kaupungin väestöennusteet 2020-2051	3 811	4 010	3 985	4 010	-
ruotsinkielisten 16-18 -vuotiaiden määrä (31.12.) *	lkm	Turun kaupungin väestöennusteet 2020-2051	276	304	307	313	-

muunkielisten 16-18 -vuotiaiden määrä (31.12.) *	lkm	Turun kaupungin väestö-enusteet 2020-2051	791	902	1036	930	-
--	-----	---	-----	-----	------	-----	---

VI. Toimenpiteet

Toimenpide	Vastuuhenkilö	Tavoite 2025
Toisen asteen tuen ja ohjauksen strategian täytäntöönpano: oppilaitoshyvinvoinnin kehittäminen kokonaisuutena, opiskelijoiden ja henkilökunnan asenteisiin, toimintatapoihin ja toimintakulttuuriin vaikuttaminen, kunnioitettava kohtaaminen, henkilökohtaisten oppimisprosessien kehittäminen, opiskelijoiden tuen tarpeiden tunnistaminen ja tukipalveluiden kehittäminen, Laatua oppimisen tukee projekti, kunnioittava kohtaaminen työpajat niin henkilöstölle kuin opiskelijoille.	palvelualuejohtaja, lähijohtajat	Mm. Laatua oppimisen tukeen projektin kautta määritellään TAln tulevat opiskelijan tuen ja erityisen tuen toteuttamisen mallit. Hyvinvointi paranee, niin opiskelijoilla kuin henkilöstöllä.
Maahanmuuttajien joustavat ja nopeammat koulutusratkaisut, koulutukseen valinnan kielitaitotaso vaatimuksen alentaminen, osaamistason arviointi ja palvelut, jotka vastaavat osaamistasoon, mm. S2 laajentaminen ja opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot. Kotouttamiskoulutuksen ratkaisut. (segregaatio ja lasten ja nuorten palvelut). Englanninkielisen tutkintotarjonnan lisääminen.	palvelualuejohtaja, lähijohtajat	Maahanmuuttajien kotoutuminen ja työllistyminen tehostuvat. Kaupungissa maahanmuuttajien työttömyys alenee.

Henkilöstön osaaminen, ennakoivasti tulevia osaamistarpeita, muuttuvat ammatit ja ammatillinen koulutus, digitalisaatio, työelämäosaaminen sekä tuki ja erityinen tuki. Uuden henkilöstön perehdytykset, osa teemoista toteutetaan joka koulutusyksikössä, jatketaan kuukausittaisten Teams infojen toteuttamista.	palvelualuejohtaja, lähijohtajat	Aktiivinen osallistuminen VS ennakointiatemioihin ja JOE projektiin. Aloitusten ennakointipajoja jatketaan. TAI:n sisäisen henkilöstökoulutuksen uudelleen organisointi, suunnitelmallinen toimintamalli? Opettajien työelämäjaksot.
Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen ja tutkinnon osien sekä niitä pienempien TAI:n tasoinen kehittäminen, monimuoto-opetuksen hyödyntäminen, moniammatillisuus ja monialaiset opinnot sekä TAI:n työelämäpalveluiden kehittäminen.	palvelualuejohtaja, lähijohtajat	Aikuisille suunnatut joustavat osatutkinto koulutukset lisääntyvät. TAI:n työelämäpalvelut organisoitu uudelleen.
Kestävän kehityksen käytännön toteutukset jokaisessa koulutalossa ja alalla, niin koulutussisällöissä kuin yksiköiden omassa toiminnassa. Opiskelijoiden kestävän kehityksen osaamisen vahvistaminen.	palvelualuejohtaja, lähijohtajat	Kestävän kehityksen yksikkökohtainen organisointi ja varmistaminen.
TAI:n sisäisen verkostoitumisen kehittäminen, erityisesti TAITO kampukselle siirtyvien yksiköiden yhteistyö, toimintakulttuuri ja -tavat, yhteisten toimintojen kehittäminen ja johtaminen.	palvelualuejohtaja, lähijohtajat	TAITO kampukselle siirtyvien yksiköiden johtamisen arviointi, mahdolliset muutokset, siirtyvän henkilöstön yhteiskehittäminen.
Yhteistyön tiivistäminen työllisyysalueen, Turun kaupungin työllisyyspalveluiden ja elinvoimapolkujen kanssa.	palvelualuejohtaja, lähijohtajat	TAI mukana toimijana niin työllisyys- kuin elinvoimapolkuissa, alueen tarpeiden yhteissuunnittelu.

VII. Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tunnusluvun mittayksikkö	Toteutuma 2021	Toteutuma 2022	Toteutuma 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Kommentit
Opiskelijavuodet	lkm	4 808	4 842	4 670	4 900	4 700	Huomioitu mahdollinen tuleva leikkaus
Työvoimakoulutuksen opiskelijavuosimäärä	-	186	75	62	100	150	-
OKM rahoitus amm. koulutukseen (VOS)	€	49 587 632	49 681 700	47 469 604	50 000 000	50 000 000	-
OKM rahoitus amm. koulutus, strategiaraha	€	400 000	192 833	90 000	400 000	2 000 000	Taitaja 2025 tapahtuman vuoden 2025 osuus
OKM rahoitus aikuisten perusopetus	€	1 198 900	2 026 318	1 598 680	1 600 000	1 600 000	-
Suoritettujen tutkintojen määrä (kokotutkinnon suorittaneet, Vipusesta)	lkm	1 673	1 660	1 789	1 800	1 800	-
Suoritettujen tutkinnon osien määrä (Vipusesta)	lkm	15 786	15 614	15 292	18 000	17 000	-
Suorittujen osatutkintojen määrä (tavoitteena osatutkinto, Vipusesta)	lkm	-	684	723	800	900	-

Ammatillisen koulutuksen keskeyttäminen (negatiivinen) neg. keskeyttäneet / koko vuoden virtauma, %-osuus	lkm	4,90	5	5	4	5	-
Tyytyväisyys ammatilliseen koulutukseen: amis-palaute alkukysely, ka	skaala 1-5	4,20	4,20	4,19	4,20	4,20	-
Tyytyväisyys ammatilliseen koulutukseen: amis-palaute loppukysely, ka	skaala 1-5	4	4,01	4,17	4,20	4,20	-
Tyytyväisyys ammatilliseen koulutukseen, työ-elämäpalaute, (työpaikkaohjaajat ja työpaikat)	skaala 1-5	-	3,9	4,1	4,20	4,20	-
Opiskelijavirtauma	lkm	10 245	10 589	10 198	10 000	10 400	-
Vieraskielisten opiskelijoiden virtauma	lkm	2 578	2 758	2 620	3 000	3 000	-
Erityisentuen päätökset	lkm	805	921	1043	1 000	1 200	-
Kunta10 tulokset paranevat (sijoittuminen 1-100)	-	-	50	45	47	48	-

VIII. Henkilöstöstrategian toimenpiteet

Tavoite	Toimenpide	Vastuuhenkilö
Uudistamiskyky	Henkilöstön osaamistason nosto. Perehdytykset, työpajat, teams infot, teemoina mm. hoks, arviointi, erityinen tuki, kunnioittava kohtaaminen, talousajattelu. Opettajien työelämäjaksot. TAln sisäisen koulutuksen mahdollinen uudelleen organisointi	Palvelualuejohtaja ja lähijohtajat